

Grau en Ciències i Tecnologies de l'Edificació

PALAU MOJA:

Història i Arquitectura

Alumne : David Rodríguez González

Professor : Benet Meca Acosta

Convocatòria: Febrer 2016

1. PALAU MOJA

El Palau Moja té la categoria de monument històrico-artístic d’Interès Nacional. D311/1969, 13-2 BOE 3-3-1969.

I. CONTEXT HISTÒRIC

El Palau Moja fou construït a finals del segle XVIII; ens trobem encara amb estils barrocs, però no ja tant marcat, més sobri i sobretot més classista, fins a desembocar en el neoclassicisme que es desenvolupà entre finals de segle i principis del XIX. Es per aquest motiu que el nostre edifici té un marcat estil barroc però amb essències d'un estil neoclassicista que per aquells anys tot s'estava començant a estendre.

L'arribada dels Borbons a principis del segle XVIII va generar grans impactes en la societat catalana de la època, a tots els nivells. El Decret de Nova Planta del 1716 organitzà la plena submissió de Catalunya al poder central; abolint tots els símbols de la cultura catalana. A partir d'aquest Decret, desapareixen totes les institucions catalanes i s'obligarà a la gent a seguir una política emanada d'una idea monàrquica d'arrel francesa. L'arribada dels borbons va generar a l'arquitectura una sèrie d'obres d'ingenieria militar, com el castell de Montjuic i la fortalesa de la Ciutadella. **(Llibre santiago alcolea)**

L'autor Santiago Alcolea, ens explica també com “les iniciatives i l’impuls de l’Estat, mogut bàsicament per aquest esperit oficial centralista, trobaren, a més, moltes altres oportunitats per manifestar-se en aquest segle XVIII i particularment en la segona meitat, amb uns resultats que, dins d’una visió global, hauríem de considerar com a positius.” **(palau moja, santiagoalcolea pàg.12 línies 1-4).**

Tot seguit ens concreta alguna de les iniciatives que ens comentava amb més precisió “Una d’aquelles iniciatives gira entorn del restabliment, l’any 1720, de l’Acadèmia Militar de Matemàtiques, a Barcelona, per decisió del rei Felip V. Aquells anys, tot just acabada la guerra de Successió, es van engegar grans obres de fortificació al Principat, com la Ciutadella de Barcelona o el castell de Sant Ferran (Figueres). Obres que representen la gran època dels enginyers militars a Catalunya dirigits per Jordi Pròsper de Verboom (1744) i per Alexandre de Retz, ambdós d’origen flamenc.”**(palau moja, santiago alcolea pàg.12 línies 15-18, pàg.13 línies 1-3).**

Molta informació que trobem al llibre de Santiago Alcolea i el seu estudi del Palau ens ve donat gràcies a l’estudi previ que fa de la publicació del conegut “Calaix de Sastre”, aquesta publicació va ser escrita al llarg de bastants anys, entre 1769 i el 1819, per Rafael d’Amat i Cortada, baró de Maldà. En aquesta obra, ens parla d’obres tant importants per l’època com va ser la construcció del Palau de la Virreina, i que fou construït pel seu oncle. En un apartat d’aquesta obra agrupa totes les notícies que es refereixen al palau dels Cartellà o dels Moja (que era com indistintament es coneixia), i l’anàlisi de les diferents fases de la seva construcció. **(Palau Moja, Santiago Alcolea pàg.19)**

La Rambla: via urbana de primer ordre

La Rambla és sens dubte la via urbana més característica de la ciutat de Barcelona, i el nostre edifici està en el vell mig d'aquesta via; és per això, que farem un breu repàs a la història de La Rambla.

La Rambla comença a prendre forma a mitjan de segle XIV, com a resultat de l'ampliació del recinte emmurallat barceloní en temps de Pere el Cerimoniós. Es en aquest moment on es constitueix un espai urbà on serà el centre de moltes activitats i un gran punt de trobada per fer intercanvis comercials. En els segles XVI i XVII s'instal·len moltes institucions religioses que busquen posicionar-se en el lloc de la ciutat més transitat ja aleshores. També s'instal·len activitats relacionades amb l'ensenyament superior.

Així doncs, tenim al segle XVII, a la banda de llevant s'acumulaven els habitatges donant un conjunt bastant atapeït, mentre que a la banda de ponent, succeïa totalment el contrari, es veuen més espais oberts i més edificis religiosos, tot i que es mesclen amb carrers estrets i places petites amb un urbanisme molt poc definit.

Es a meitat del segle XVIII quan La Rambla experimenta un procés de transformació que vindrà donat per la construcció d'establiments industrials. És aquí quan La Rambla es converteix en un passeig segons l'esperit barroc d'ordenació i embelliment urbanístic. Santiago Alcolea en el seu llibre ens diu, "Les obres successives d'esplanació, d'alineació i guarniment en general, s'estenen al llarg d'aquell segle, i en el seu darrer terç s'acceleren amb una acusada intervenció de les autoritats militars que, lògicament, seguien instruccions centralitzadores. Com a reflex d'aquells treballs i millores podem observar l'alta categoria arquitectònica que adquireixen molts dels edificis que s'hi construeixen." **(palau moja, santiago alcolea pàg.22 línies 36-41).**

Les alteracions en el Palau Moja als segles XIX i XX:

Tot just acabar la construcció l'any 1790, mor el marquès i passa a ésser la residència de la marquesa vídua. Entrem en un període de més o menys setanta anys d'estabilitat pel que fa a propietaris del Palau, ja que es de suposar que durant aquest període els hereus i successors devien residir-hi. La primera alteració de l'edifici la trobem a la zona del jardí on es construeix un pavelló es creu que amb la intenció de tenir una

major intimitat i sostreure'l de les vistes dels veïns. Va ser projectat per un arquitecte de gran prestigi com el barceloní Antoni Rovira i Trias (1816-1889).

Començarà un període nou al Palau Moja quan el 22 d'abril de 1865 mor sense descendència Josepa de Sarriera i de Copons, vídua de Francesc Xavier de Sentmenat, marquès de Castellldosrius, i els seus hereus de confiança, Júlia Maresma i Olles i Ramon Maria de Magarola i de Sarriera, després d'haver-lo llogat al "Fomento de la Producción Nacional", que l'ocupà un temps, vengueren el palau, el 9 de juny de 1870, al primer marquès de Comillas, Antono López i López. El Palau però, no pot patir cap modificació important ni pot ser enderrocat; ja que aquesta va ser una de les clàusules del testament de Josepa de Sarriera, on deia que els futurs posseïdor o posseïdores de l'edifici no podien enderrocar-lo i només es podrien modificar les distribucions del segon i tercer pis i també contemplava que es poguessin obrir balcons exteriors a planta tercera sempre i quan es respectés el caràcter arquitectònic del palau. Aquesta és una clàusula que es va respectar aleshores i encara avui s'ha volgut respectar, ja que l'edifici en l'actualitat es propietat de la Generalitat, on s'han instal·lat oficines a planta segona i tercera, sense alterar la planta baixa i la planta primera o noble. **(palau moja, Santiago Alcolea pàg.151-152)**

Més de cent anys corresponen a aquest període de "Comillas"; al llarg de tot aquest període l'edifici va patint canvis que aniran lligats als diferents períodes socioculturals que aniran sorgint al llarg d'aquest període. Sobretot, s'anirà apreciànt que poc a poc l'edifici deixa de ser una residència d'una gran família barcelonina per incloure altres aspectes, orientats a obtenir rendiments econòmics. Un exemple ben clar es l'aparició de la primera botiga al setembre de 1883, tot just després de la mort del primer marquès de Comillas; situada justament a la cantonada del carrer Portaferriassa amb La Rambla, dedicada a la venda d'embotits. Es fan petites modificacions interiors i restauracions, sempre respectant les clàusules de Josepa de Sarriera. No es fins el 1934 que el Palau pateix una reforma considerable amb la reforma general que es va dur a terme a La Rambla. Per una banda s'obrirà el pòrtic de planta baixa, deixant la façana oberta per facilitar el pas als nombrosos vianants que ja per aquella època transitaven La Rambla. El mateix propietari del comerç que feia cantonada fou autoritzat per construir comerços a la zona del jardí; així doncs, va desaparèixer el jardí.

Els anys que havien de vindre, serien bastant caòtics pel Palau, després de la guerra civil, comença un període confús, on el Palau pateix fins a dos greus incendis on es perden grans pintures; malgrat la pèrdua

d'algunes obres interiors representatives els fonaments del Palau resisiteixen perfectament i no queden malmeses.

Ja a l'any 1982, el Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya, es fa amb l'adquisició del Palau, aquest període s'estèn fins als nostres dies. La Generalitat restaura aquells aspectes del Palau que son necessaris. Aquesta adaptació del Palau a les necessitats actuals fou encarregada a l'arquitecte Francesc Mitjans. De la neteja, restauració i consolidació de les pintures decoratives del Viguetà a l'interior del Palau, s'encarrega l'equip dirigit per Josep M. Xarriè.**(palau moja, Santiago Alcolea pàg.154)**

II. COM NEIX EL PALAU MOJA?

Fins a començaments dels set-cents la Rambla era un torrent, on servia de límit natural de la Barcelona murada. La ciutat però, va anar creixent gràcies sobretot a ser un lloc de grans intercanvis comercials gràcies a la seva situació geogràfica. Es per això, que els murs començaven a fer nosa i ja abans de la Guerra de Successió van començar a donar-se els primers permisos per edificar en l'espai ocupat per les muralles.

Els fonaments del Palau Moja són a la casa adossada als murs de la ciutat que Pere de Cartellà es va construir l'any 1702. Aquest ja havia obtingut autorització per a obrir finestres damunt La Rambla a través d'una de les dues torres de la Portaferrixa.

Els Cartellà, eren una família adinerada de procedència gironina i amb títols. La família volia reformar la casa familiar, ja que la casa encara tenia parts de muralla. El seu primer projecte és de 1763, però aquest no tira endavant, tot i la insistència als poders públics de la família. No va ser fins l'any 1774, que l'hereva, Maria Lluïsa de Cartellà, va ordenar enderrocar la casa familiar incloent-hi la part corresponent a la muralla. Es en aquest mateix any quan es començarà a construir l'actual palau. El nom de Palau Moja ve donat perquè aquest era el títol del marquesat del seu senyor marit, el mariscal de camp filipista Josep de Copons Oms Desbosch Sanvicens Sarriera i de Rocabertí.

Per aixecar el Palau es tenen hi participaran milers de paletes i manobres especialitzats i els millors especialistes en cada camp de la construcció, l'art i escultura. Per exemple el moler Sebastià Prats, que hi aporta la pedra, el mestre ferrer Josep Pomés, el mestre manyà Joan Bardi, els fusters Joan Soler (pare i fill), l'escultor Salvador Gurri i el vidrier Francesc Saladriga entre d'altres.

D'entre tots els especialistes, artistes, esculturistes etc. que hi van participar, en voldria fer menció especial a un en particular; el seu nom es Francesc Pla, pintor i escultor nascut a Vic. Ell és l'encarregat de la decoració interior de moltes sales del Palau, entre d'elles una de les més famoses del Palau per la seva bellesa, lluminositat i perquè constitueix la peça central de la planta noble del Palau; és el Saló del Viguetà. I, es així,Viguetà, com se'l coneixia a Francesc Pla "El Viguetà", com si no n'hi hagués un altre.

Moltes de les pintures que ens trobem al Palau no s'han pogut precisar els significats de les seves il·lustracions i la data exacta de la seva creació. Nomès es té coneixement que son escenes de la vida de la família dels Cartellà, segons ens explica **Orios Pi de Cabanyes en el seu llibre (Cases Senyorials de Catalunya, 1990)**

III. CONSTRUCCIÓ DEL PALAU MOJA

El Palau fou encarregat pel Marques de Moja a l'arquitecte Josep Mas i Dordal, considerat un arquitecte de trànsit entre el Barroc i el Neoclassicisme. Barceloní i procedent d'una nissaga de constructors i de gran prestigi.

El 1774 es va començar l'edifici, el 1778 es van construir les façanes de La Rambla i el jardí. Tanmateix, les obres no van quedar acabades fins al cap de dotze anys. La façana del jardí, va ser decorada per Francesc Pla "El viguetà", a l'any 1785; a l'actualitat es la façana que pitjor es conserva, ja que el solar on es trobava el jardí, es varen construir edificis destinats al comerç a mitjans del segle XX, es per aquest motiu que bona part d'aquesta façana ja no és visible desde carrer i ni molt menys es pot tenir una bona perspectiva des de l'interior del pati que dona a la mitgera que separa el Palau amb l'edifici contigu.

La façana de La Rambla, fou decorada per Josep Flaugier, ja ha començaments del segle XIX. L'edifici és resol amb un estil neoclassicisme, on les façanes son resoltes amb línies senzilles i amb uns espais interiors

mes detallats. La façana de la Rambla va patir un canvi considerable en paral·lel amb la desaparició del jardí interior de la primera façana esmenada. Va ser l'any 1934 amb motiu d'una regularització de les alineacions de La Rambla; es va obrir el pas emporxat de la planta baixa.

Molts són els oficis que es van haver de dur a terme per a la construcció del Palau. És gràcies a l'Arxiu de Protocols Notarials de Barcelona, que encara avui es conserven dades interessants sobre el Palau. Per exemple, gràcies a aquest arxiu sabem que Maria Lluïsa de Copons i Cartellà, marquesa de Cartellà i Moja, havia adquirit per la quantitat de 4.100 lliures a començaments de 1775 unes cases amb pati situades al carrer de Portaferriça que eren contigües a les que ja posseïa dita senyora. Podem tenir informació, per exemple dels sous de cadascun dels sous dels mestres de cada gremi de la construcció que van participar en la construcció del Palau, per exemple, es té constància d'una partida de 425 lliures en 3 sous per al mestre de cases barceloní Pau Mas pels treballs d'enderroc de 1.244 vares i 26 pams cúbics del sector de la muralla antiga de Barcelona en la part de la Rambla que pertanyia a la casa dels Cartellà; Pau Mas era germà de l'arquitecte barceloní autor del Palau Josep Mas, del qual també hi tenim el seu sou, que era de doscentes lliures barcelonines anuals durant els anys 1776 a 1786 ambdós inclosos, és a dir, i també es tenen documents d'aquest fet, l'arquitecte va cobrar un total de dos mil doscentes lliures barcelonines pel conjunt de tota l'obra. Mencionarem també, el sou que va rebre l'artista Francesc Pla “el Viguetà” per les seves pintures; sabem que per les pintures del saló principal va rebre 730 lliures barcelonines, per la pintura de les composicions que féu als plafons de les façanes del carrer de la Portaferriça i de la Rambla, va rebre 675 i per les que estaven als jardins i als annexos del Palau, 475 lliures; en total per tots els treballs al Palau en va rebre 1880 lliures, quantitat que ens fa tenir una idea del gran prestigi que tenia com a pintor, ja que si ho comparem amb el sou que va rebre el mateix arquitecte (que eren 2200 lliures barcelonines), veiem que estan gairebé a la par.

No ens estendrem més amb aquest tema, però tots els costos de tots els oficis emprats al Palau es podem consultar a l'arxiu esmenat al principi, es poden saber els costos per exemple Joan Bardi, mestre manyà, Baltasar Duran, mestre courer, Sebastià Prats, mestre moler; en definitiva una informació interessant.

IV. L'ARQUITECTE JOSEP MAS I DORDAL

Josep Mas i Dordal va néixer l'any 1724 a Barcelona, enmig d'una família amb llarga tradició de mestres constructors barcelonins. Ràpidament no té problemes per integrar-se a la Confraria de Mestres de Cases i Molers. Tot i néixer en ple estil barroc, no té problemes en anant evolucionant al llarg de les seves obres fins a adquirir un estil neoclassicista incipient ja a finals de segle XVIII. Es considerat un dels arquitectes amb més prestigi de la època i un dels més influents.

Ràpidament, de jove, al 1750 succeí Josep Arnaudies en el càrrec de mestre de les fonts i les aigües de la ciutat i més endavant al 1766 succeeix a Oleguer Juli com a mestre d'obres de l'Ajuntament. Aquest darrer era un càrrec de molt prestigi, i més tractant-se d'una ciutat amb tants mestres constructors com era Barcelona.

Els dos estils que Josep Mas i Dordal utilitza al llarg de les seves obres són el barroc i el neoclassicista.

Estil Barroc

El barroc, a més d'un període artístic, fou un moviment cultural que es va estendre a la literatura, l'escultura, la pintura, l'arquitectura i les arts escèniques des del 1600 fins a 1700, aproximadament. L'art espectacular del barroc recordava la gran òpera del moment. Durant un temps, el terme barroc s'havia fet servir per a descriure quelcom artificialment complex i extravagant, i no va ser fins al segle XIX quan va començar a fer-se servir per a anomenar l'art i l'arquitectura del segle XVII, amb què es van crear alguns dels edificis, escultures i quadres més grans i dramàtics de la història de l'art.

El període del Barroc se situa entre els períodes del Renaixement i el Neoclàssic. Va estar molt de moda en les monarquies absolutistes, ja que n'emfasitzava l'autoritat, riquesa i estil de vida. El també anomenat estil de l'absolutisme va ser usat per l'Església catòlica per a mostrar el seu poder contra els nombrosos moviments revolucionaris culturals que van produir una nova ciència i noves formes de religió, com la reforma protestant, per això on es va desenvolupar més va ser a Itàlia, Espanya, França, Àustria, sud d'Alemanya i Europa central. El tema estrella era la religió i l'estil, molt teatral, tendia a ser ampul·lós i afectadament dramàtic.

L'estil barroc va sorgir a principis del segle XVII, després del Concili de Trent (1545-1563) a Itàlia. D'ací es va estendre cap a la major part d'Europa. Fou un moviment que va impulsar un estil artístic que es dirigís no sols a les elits, sinó al poble il·lustrat. Així, en òpera, dansa, teatre, pintura i arquitectura, el barroc utilitza una iconografia directa i teatral, amb tendència a una abundància d'ornamentació. Durant els segles XVIII i XIX, el terme barroc va tenir un sentit pejoratiu, sinònim de sobrecarregat, desmesurat i irracional, fins que posteriorment fou revalorat a finals del segle XIX per Jacob Burckhardt i després per Benedetto Croce i Eugeni d'Ors.

Estil Neoclassic

El Neoclassicisme és un estil artístic inspirat en l'art clàssic (el grecoromà) i desenvolupat durant el segle XVIII i principis del XIX, com a reacció a les exageracions del Barroc i el Rococó. S'adopta un llenguatge artístic clar i ordenat. A França, s'associarà els valors de l'antiga Roma amb els de la Il·lustració fonamentats en la raó.

L'arquitectura neoclàssica rebutja l'ornamentació del rococó i s'inspira en els arts grec, etrusc, romà i fins i tot egipci. Desapareix progressivament l'arquitectura religiosa i es construeixen edificis públics amb finalitat civil: biblioteques, museus, pòrtics, etc. Napoleó, amb un ànim propagandístic, emula l'arquitectura romana (Arc de Triomf de l'Étoile a París). Als territoris germànics també triomfa el neoclassicisme arquitectònic. A Anglaterra, en canvi, el classicisme renaixentista no s'havia oblidat i durant el segle XVIII s'exporta a les colònies nord-americanes.

Els arquitectes neoclàssics saben que un nou ordre social exigeix un nou ordre de la ciutat, i tots els seus projectes s'inscriuen en un pla de reforma urbanística. La nova ciutat haurà de tenir, com l'antiga, els seus monuments; però l'arquitecte haurà de preocupar-se també del desenvolupament social i funcional. Es construeixen esglésies a manera de temples clàssics, però també escoles, hospitals, mercats, duanes, ports, carrers, places. Els escultors i els pintors treballen per la ciutat: estàtues, ornaments, grans representacions històriques que serveixen d'exemple als ciutadans.

Cal distingir dues línies: una arquitectura que, en realitat, segueix essent barroca, amb els seus postulats d'exaltació del poder i de l'autoritat, però que per voluntari desig de contrast amb el rococó va despullant-

se dels seus elements i tendeix a una simplicitat quasi romana (el Panteó de París, de Soufflot; l'Òpera de Berlín, de Knobeldorf; la Puerta de Alcalà i el Ministerio de Hacienda de Madrid de Sabatini), i una altra arquitectura, essencialment funcional i nua, carregada de vegades d'intenció simbòlica, que constitueix la veritable arquitectura de la raó, que tant va preocupar els revolucionaris per a posar-la al servei d'una societat nova.

A l'ideal barroc de la tècnica virtuosa li succeeix l'ideal neoclàssic de la tècnica rigorosa. La veritable tècnica de l'artista és la de projectar: tot l'art neoclàssic està rigorosament projectat. La realització és la traducció del projecte mitjançant instruments operatius que no són exclusius de l'artista, sinó que formen part de la cultura i de la manera de viure de la societat. En aquest procés tècnico-pràctic d'adaptació s'elimina per força el toc individual.

OBRES REPRESENTATIVES DE JOSEP MAS I DORDAL

De Josep Mas i Dordal en podem diferenciar dos tipus d'obres; aquelles de caràcter religiós i aquelles de caràcter militar; amb la qual cosa, el nostre edifici es una raresa dins la seva extensa obra.

Església de la Mercè

De les obres eclesiàstiques de l'arquitecte en destacarem l'església de la Mercè, serà la seva primera gran obra i ens mostra detalls de quins son els estils que més van marcar l'arquitecte. A la façana d'aquesta església en podem observar unes columnes acabades amb un capitell jònic que ens recorda a models aplicats per Miquel Àngel en algunes obres realitzades a la ciutat de Roma.

L'interior d'aquesta església, ha sofert moltes modificacions i ens hem de fixar en la façana per endevinar l'estil de l'arquitecte. El rosetó de la façana està resolt amb una gran obertura ovalada en sentit horitzontal.

El campanar es l'element vertical que sobresurt, no té una especial rellevancia en el conjunt, ja que queda enrederit en la composició global de la façana.

Església de Sant Vicenç de Sarrià

Aquesta església es començà a construir l'any 1782 després d'haver estat enderrocada una església antiga d'estil gòtic molt petita. L'església fou beneïda l'any 1789 molt abans de la seva conclusió, a l'any 1807 quedà gairebé enllestida però les circumstàncies de l'època, sobretot amb la guerra del francès, va obligar a paral·litzar l'obra fins a acabar-la l'any 1828.

L'interior de l'església, l'arquitecte adopta les mateixes solucions que va aplicar a l'església de la Mercè. No se sap amb certesa si va ser pel poc espai que hi tenia l'església a l'interior o si varen ser motius econòmics, però s'aprecien unes proporcions més ajustades a las que de costum; Santiago Alcolea al seu llibre deixa entreveure que un altre motiu podria ser un nou criteri estilístic de sobrietat pre-neoclàssica. L'autor del llibre ho argumenta més endavant quan descriu amb precisió la façana de l'edifici, "si ens fixem en les proporcions que han determinat les línies fonamentals de la composició d'aquest interior, podem adonar-nos del retorn a uns esquemes d'equilibri harmònic en què un mòdul quadrat és el que regeix la distribució dels elements bàsics de la planta o dels alçats, així com apreciarem la quasi única utilització de línies rectes, de crecles o de semicrecles en els components aïllats, fugint de la diversitat dels volums i dels conceptes gemètrics del Barroc i, en particular, de l'òval, tan utilitzat pel mateix arquitecte Mas a la Mercè. (palau moja, santiagoalcolea pàg.34 línies 30-37).

Obres de caràcter civil. La urbanització d'Almacelles

Una de les obres més importants de l'arquitecte fou la que se li va encarregar per urbanitzar Almacelles, al Segrià. Aquesta obra va ser encarregada per un ciutadà barceloní Melcior de Guàrdia i Mates, membre de la Junta de Comerç; que va rebre la concessió d'aquests terrenys, i va ser obligat a repoblar Almacelles en un termini màxim de sis anys. L'urbanització d'Almacelles fou un projecte de gran envergadura el qual estava compostat per quaranta cases, una església que se situaria al centre i la casa del senyor que alhora era la seu de l'Ajuntament. A més es varen construir un hostal, un forn, una carnisseria i un pou per a l'abastiment d'aigua. Evidentment la casa del senyor i l'església era on l'arquitecte va voler deixar la seva empremta, ja que les cases populars no tenien gaires trets diferencials a comentar, només ens serveixen per veure quin

era el concepte que es tenia per una casa popular en aquella època, bàsicament, cada casa tenia dependències pròpies per desenvolupar una activitat agrícola, així com un corral i un hort propis.

Ampliació del palau episcopal de Barcelona

Aquesta ampliació del palau episcopal de Barcelona fou començada el 16 de juliol de 1782, el resultat va ser que el palau es va poder obrir per fi a la plaça Nova amb una façana que a l'alçada de la categoria de l'edifici que representava. En aquesta façana, l'arquitecte ens ensenya elements molt semblants a la façana del palau Moja que paral·lelament es va construïnt també. La proporcionalitat dels balcons i l'harmonia del conjunt de la façana dels dos palaus son molt semblants. L'arquitecte demostra amb aquesta ampliació una gran capacitat d'aprofitament dels espais i proposa grans solucions tenint en compte amb les limitacions amb les que es trobava. També la resolució dels espais interiors tenen gran semblança amb el palau Moja.

El projecte amb la seva planimetria, es conserva a l'Arxiu Diocesà de Barcelona i consta de quatre plantes, l'edifici té accés directe a la plaça Nova i a la planta més baixa hi podem trobar el gran pati interior que governa el centre de l'edifici, les plantes superiors sorgeixen d'aquesta central i queden perfectament enganxades, la visualització de l'edifici dona una sensació de solidesa als ulls de l'espectador tant en els aspectes constructius com els formals. Les seves mides són: 28 metres d'ample per 17 metres de profunditat i amb una alçada de 19 metres.

1. MARC JURÍDIC: RESPONSABILITATS DELS MUNICIPIS EN LA PROTECCIÓ I CONSERVACIÓ DEL PATRIMONI ARQUITECTÒNIC Els municipis tenen l'obligació de protegir i conservar el seu patrimoni arquitectònic, com a part integrant dels béns culturals de Catalunya. Aquest precepte emana de dues lleis: – La Constitució espanyola, llei fonamental de l'Estat, aprovada el 27 de desembre de 1978. Art. 46: Els poders públics tenen l'obligació de «garantir la conservació i de promoure l'enriquiment del patrimoni històric, cultural i artístic dels pobles d'Espanya i dels béns que l'integren, sigui quins sigui el règim jurídic i la titularitat». Art. 148.3, 16 i 22: Les comunitats autònomes poden assumir competències en matèria de: urbanisme, patrimoni monumental d'interès, vigilància i protecció dels seus edificis i de les seves instal·lacions. Art. 149.1.1.28: L'Estat té competència exclusiva en matèria de defensa del patrimoni cultural, artístic i monumental espanyol contra l'exportació i l'espoliació. – L'Estatut d'autonomia de Catalunya, aprovat per la Llei orgànica 4/1979, de 18 de desembre. Art. 9.5 i 9: La Generalitat de Catalunya té competència exclusiva en matèria de: patrimoni històric, artístic, monumental, arquitectònic,

arqueològic i científic; i ordenació del territori, urbanisme i habitatge. Els instruments legals amb què compten els ajuntaments per protegir i conservar aquest patrimoni són: A) La Llei del patrimoni cultural català 9/1993, de 30 de setembre (LPCC). B) La Llei d'urbanisme 2/2002, de 14 de març, de Catalunya (LUC). C) La Ley reguladora de las bases del régimen local 7/1985, de 2 d'abril (LBRL). D) El Text refós de la Llei municipal i de règim local de Catalunya (LMRLC), aprovat pel Decret 2/2003, de 28 d'abril. E) La Ley del patrimonio histórico español 16/1985, de 25 de juny. F) El Texto refundido de las Disposiciones vigentes en materia de régimen local, aprovat per Reial decret legislatiu 781/1986, de 18 d'abril. G) El Reglament del patrimoni dels locals, aprovat pel Decret 336/1988, de 17 d'octubre. H) El Reglament de protecció del patrimoni arqueològic i paleontològic, aprovat pel Decret 78/2002, de 5 de març. I) El Decret 175/1994, de 28 de juny, de l'u per cent cultural. J) El Decreto de 22 de abril de 1949 (Ministerio de Educación Nacional), sobre protección de los castillos españoles (BOE 5-5-1949, recollit en la LPCC, disposició addicional primera. K) El Decreto 474/1962 de 1 de marzo (Ministerio de Educación Nacional), referent a la declaració de determinats museus (tant el contingut com els edificis on estiguin instal·lats, mentre es destinin a aquesta finalitat). L) El Decreto 14 de marzo de 1963 núm. 571/63 (Ministerio de Educación Nacional, BO 30), sobre protección de escudos, emblemas, piedras heráldicas, rollos de justicia, cruces de términos y similares, recollit en la LPCC, disposició addicional primera.

9 11 2. LA LLEI DEL PATRIMONI CULTURAL CATALÀ 9/1993, DE 30 DE SETEMBRE

MESURES GENERALS Els ajuntaments han de vetllar per la integritat del patrimoni cultural català, tant públic com privat, situat en el seu terme municipal, i per la protecció, la conservació, l'acreciment, la difusió i el foment d'aquest patrimoni, com també estimular la participació de la societat en la tasca de protecció (LPCC, art. 3.1). Són tots aquells béns immobles o mobles que tenen un valor històric, artístic, arquitectònic, arqueològic, paleontològic, etnològic, documental, bibliogràfic, científic o tècnic, mereixedors d'una protecció i d'una defensa especials (LPCC, art. 1.2). La Llei del patrimoni cultural català n'estableix 3 categories de protecció: A. Béns culturals d'interès nacional (BCIN) B. Béns culturals d'interès local (BCIL) o béns catalogats C. Els restants béns integrants del patrimoni cultural català (BIPCC) Gaudeixen de la categoria de BCIN tots els béns radicats a Catalunya que hagin estat declarats d'interès cultural (BIC, denominats antigament monuments històrico-artístics –MHA) amb anterioritat a l'aprovació de la Llei de patrimoni cultural català 9/1993 i d'acord amb la Ley del patrimonio histórico español 16/1985; el Decret de 22 d'abril de 1949 (Ministerio de Educación Nacional), sobre protecció dels castells espanyols; el Decret 571/1963, de 14 de març (Ministerio de Educación Nacional), sobre protecció d'escuts, emblemes, pedres heràldiques, rotlles de justícia, creus de terme i similars, i el Decret 474/1962, d'1 de març (Ministerio de Educación Nacional), referent a la declaració de determinats museus (tant el contingut com els edificis on estiguin instal·lats, mentre es destinin a

aquesta finalitat), i també tots els conjunts, immobles i elements que hagin estat declarats d'interès cultural per la Generalitat de Catalunya des de 1993. Tots els béns radicats a Catalunya que en el moment de l'entrada en vigor de la LPCC 9/1993 estaven inclosos en catàlegs de patrimoni arquitectònic incorporats en plans urbanístics i els que estan inclosos en el Catàleg del patrimoni cultural català. Gaudeixen de la categoria de BCIL els jaciments arqueològics dels termes municipals que hagin estat declarats espais de protecció arqueològica. Aquests jaciments han de ser continguts en tota catalogació de béns immobles. Passen a tenir categoria de béns catalogats els béns inclosos en catàlegs de patrimoni arquitectònic de qualsevol terme municipal incorporats en plans urbanístics aprovats a partir de l'entrada en vigor de la LPCC 9/1993, sense tenir declaració expressa de BCIN o BCIL. Què és el patrimoni cultural català Com està classificat el patrimoni cultural català (béns immobles) 12 Els BIPCC, tant si han estat declarats BCIN o BCIL o tant si estan catalogats o no, formen part del patrimoni cultural català. a) Monument històric b) Conjunt històric c) Jardí històric d) Lloc històric e) Zona d'interès etnològic f) Zona arqueològica g) Zona paleontològica

<https://www1.diba.cat/uliep/pdf/28655.pdf> 13.01.16

Introducció als conceptes

Cultura.

La cultura, tal i com ens ocupa, ve donada com una definició de l'antropologia humana. Així doncs, tenint en compte aquesta visió, recuperem una de les primeres definicions de cultura brindada per Tylor, ja a finals del s.XIX i que la designa com "complex whole which Includes knowledge, belief, art, law, morals, costum, and any other capabilities acquired (learned) by a man as a member of society" (Tylor en Nanda, 2014)

Tanmateix, "la cultura inclou totes les manifestacions dels hàbits socials d'una comunitat, les reaccions de l'individu en la mesura que es veuen afectades pels costums del grup en que viu, i els productes de les activitats humanes en la mesura en que es veuen determinades per les esmentades costums" (Boas en UB, 2004)

Una aproximació al terme cultura més recent és la detallada com aquell conjunt de patrons que engloba el comportament humà de cada un dels grups que comparteixen uns valors, uns costums, unes creences, una determinada forma de pensar i actuar, una religió, una vestimenta, un llenguatge o uns rituals específics. (García Cuetos, 2012)

Patrimoni

El terme patrimoni prové del llatí i significa allò que heretem dels pares. Es converteix, llavors, en el llegat que una generació li deixa a un altra. (Ballart & Juan, 2005).

El concepte del patrimoni es vincula a l'idea del pas del temps, que fa que les persones contraposin present a passat, a favor de la continuïtat o canvi històric i cultural.

Des de la Revolució Francesa fins l'actualitat l'idea de patrimoni ha anat prenent un significat diferent a la que tradicionalment enteníem com a tal. El patrimoni s'ha convertit en una "representació simbòlica de la identitat" (Prats, 2009:8), entenent aquesta com un factor de cohesió de grups i individus i un espai referencial que permet a una societat perpetuar-se i projectar-se en el futur (Duclos en Prats, 2009).

El patrimoni majoritàriament es perpetuat per el poder polític, qui és el principal agent de la seva activació, és a dir, és l'encarregat de construir museus, catalogar monuments, parcs naturals... al cap i a la fi, de fomentar l'herència cultural d'un territori.

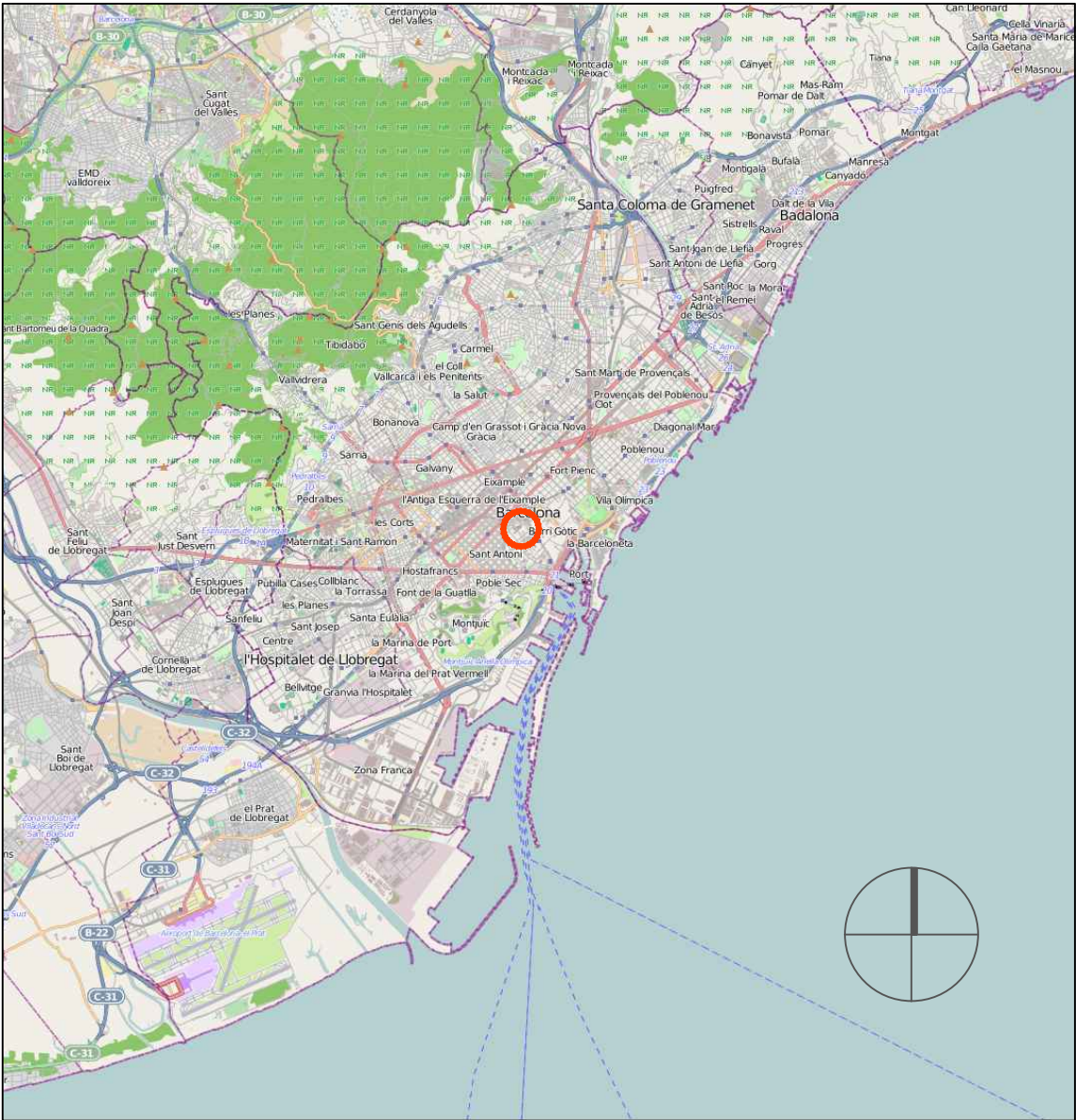
Els organismes polítics actuen en menor o major mesura en aquest àmbit, segons els seus mitjans o interessosidentitaris. No obstant, els elements patrimonials també poder ser impulsats per agents socials, com associacions culturals. Tot i això, sempre serà indispensable l'aprovació de les institucions de governació corresponents.

Patrimoni arquitectònic

El patrimoni arquitectònic es refereix a aquelles obres d'arquitectura que tenen relació amb l'identitat i la memòria d'un indret. ara bé, les obres arquitectòniques que són considerades patrimoni arquitectònic són aquelles que per una infinitat de motius, no necessàriament estrictament artístics o tècnics es considera que

sense elles, l'entorn o s'ubiquen no seria allò que és. (<http://www.arqhys.com/construccion/patrimonio-arquitectonico.html>)

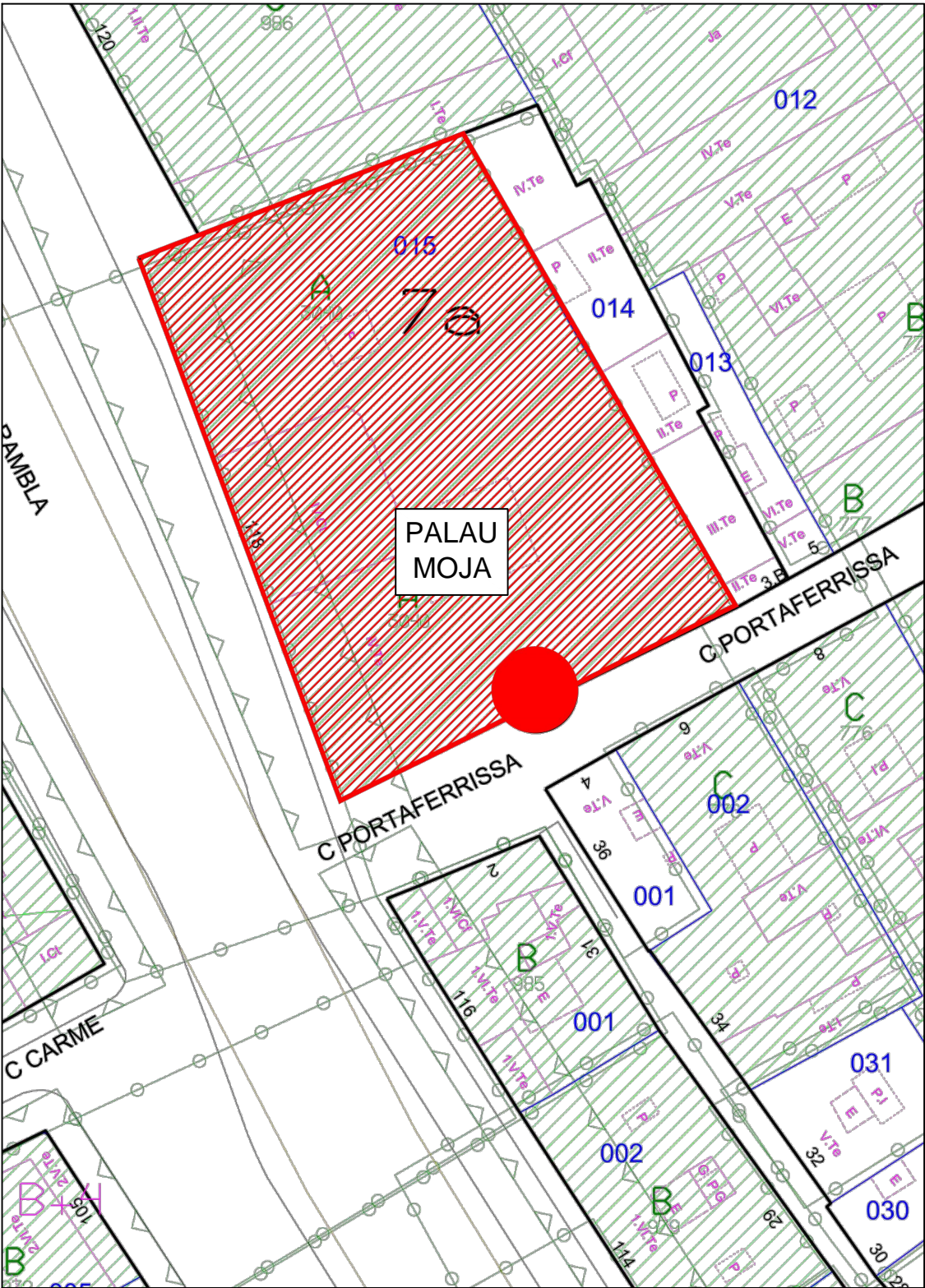
En el seu sentit més ampli, el patrimoni és el conjunt de béns heretats del passat, i, com a conseqüència, el patrimoni arquitectònic pot definir-se com el conjunt de béns edificats, de qualsevol naturalesa, als que cada societat atribueix o en els que cada societat reconeix un valor cultural. Aquesta és una definició dinàmica ja que els valors culturals són canviants, el que implica que el concepte mateix de patrimoni es troba en permanent construcció i que els objectes que conformen el patrimoni formen un conjunt obert, susceptible de modificació i sobretot, de noves incorporacions. (<http://www.ehu.eus/gpac/documentos/1118164264Patrimonio.pdf>) Euskal herriko Unibertsitatea

SITUACIÓ E=1:5000

COORDENADAS UTM
X= 430862,407
Y= 4581830,083

REFERENCIA CATASTRAL:
0819815DF3801H

EMPLAÇAMENT E=1:500

Escola Politècnica Superior
d'Edificació de Barcelona
UNIVERSITAT POLITÈCNICA DE CATALUNYA

EPSEB
Av. Doctor Marañón, 44 - 50
08028 Barcelona (Barcelona)
Tel: 934 016 300

THE AUTHOR OF PROJECT END OF DEGREE /
AUTOR DEL TREBALL FI DE GRAU
DAVID RODRIGUEZ GONZALEZ

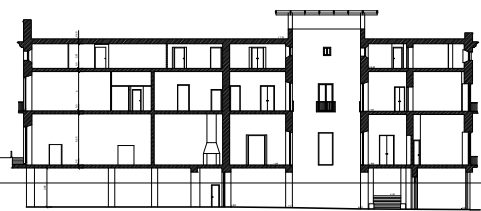
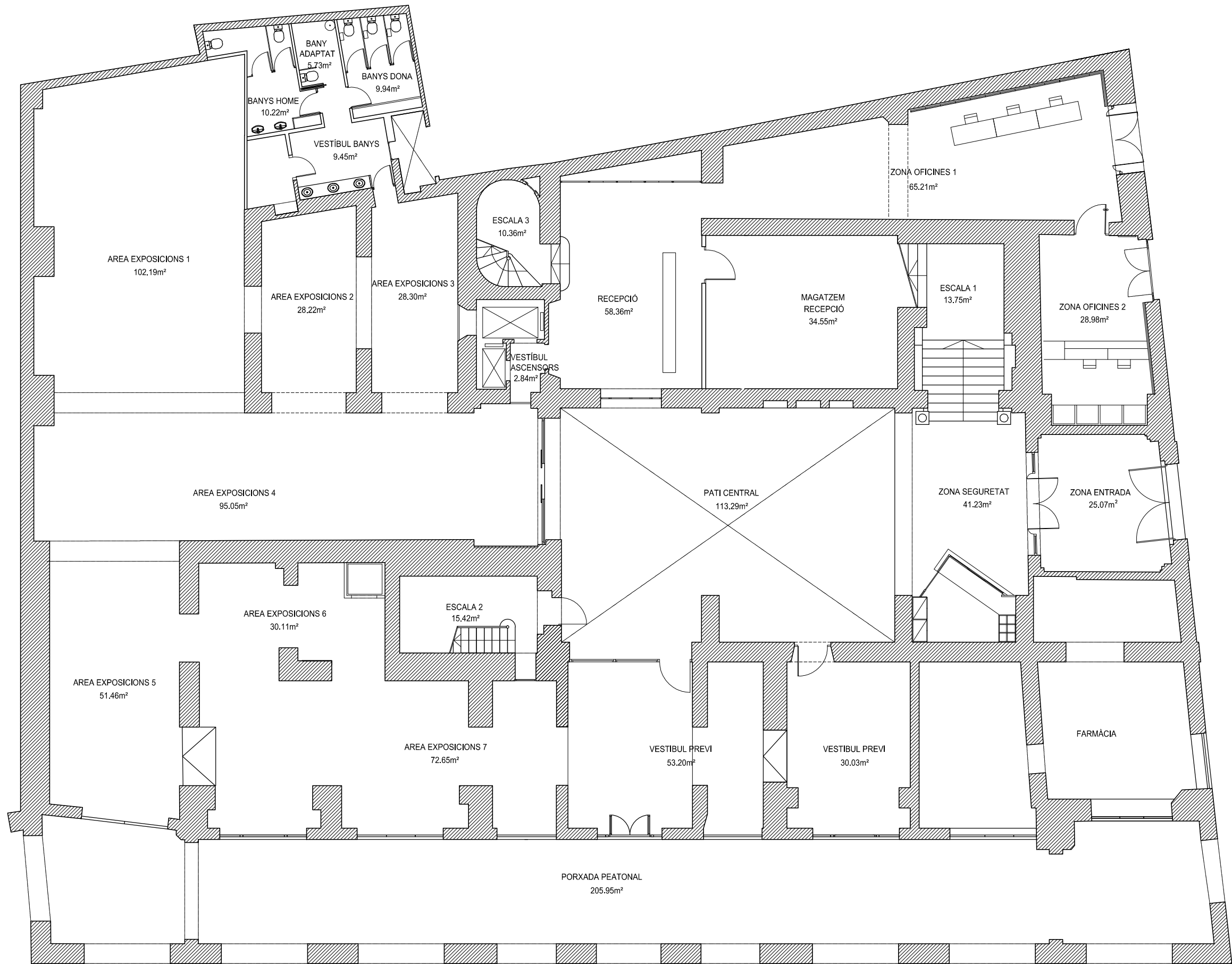
PROJECT TITLE / TITOL DEL PROJECTE
PALAU MOJA, CARRER PORTAFERRISSA 1-3. BARRCELONA

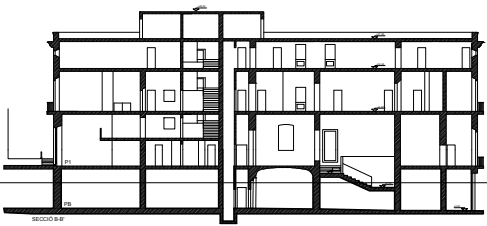
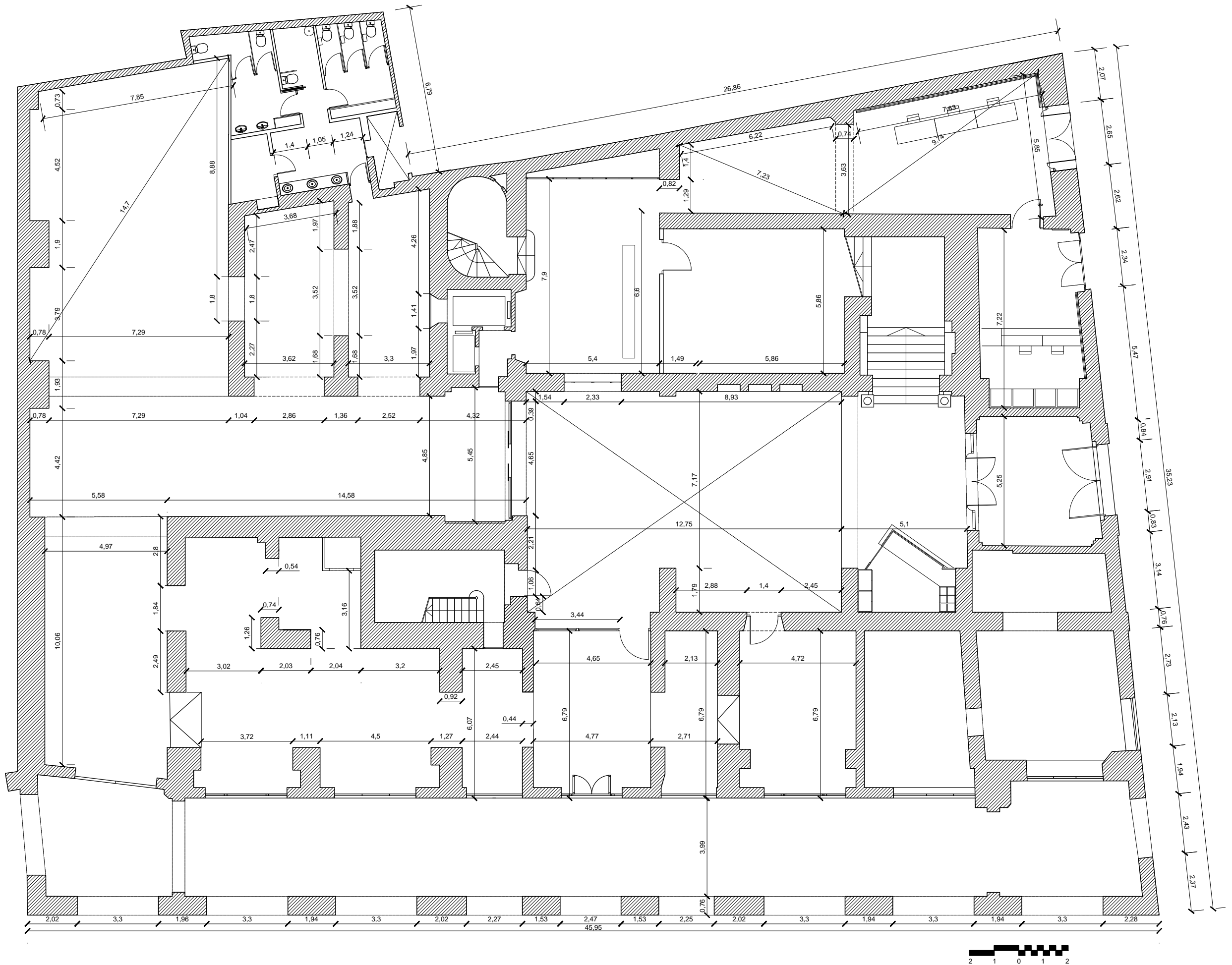
TUTOR / TUTOR
BENET MECA ACOSTA
LOCATION / SITUACIÓ
BARCELONA

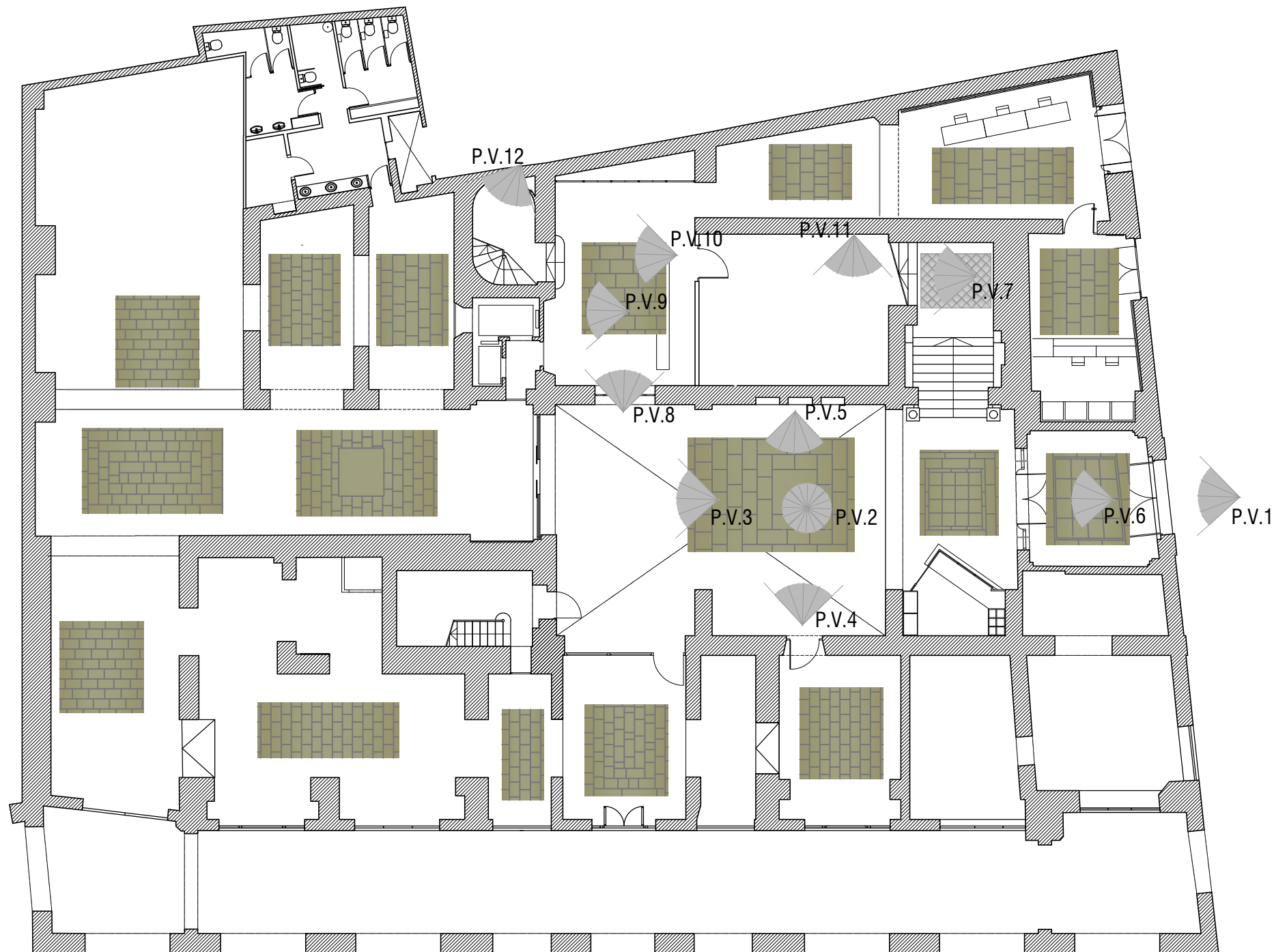
PLAN / PLANOL
SITUACIÓ I EMLAÇAMENT

DATE / DATA
FEBRUARY / FEBRER 2016
SCALE / ESCALA
DIN A2

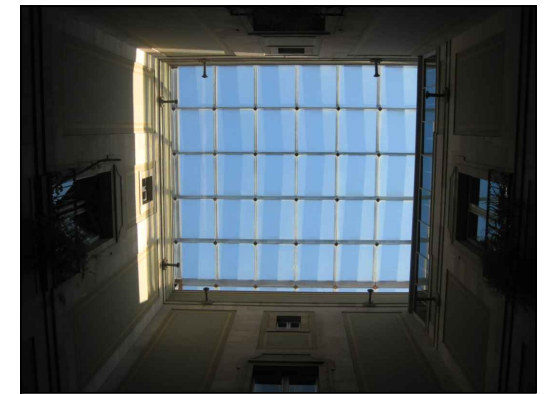
Nº PLAN / Nº PLANOL
01

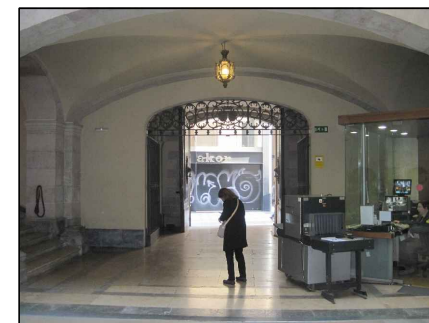

P.V.1

P.V.2

P.V.3

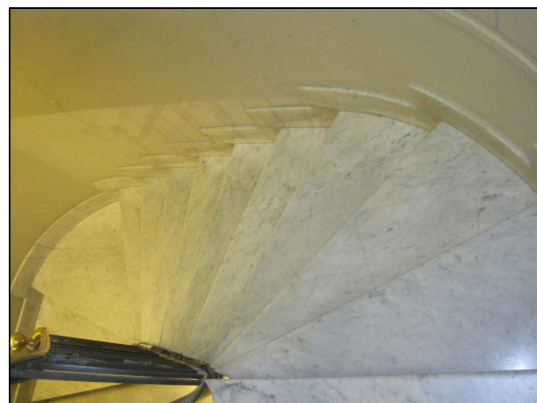
P.V.4

P.V.5

P.V.6

P.V.12

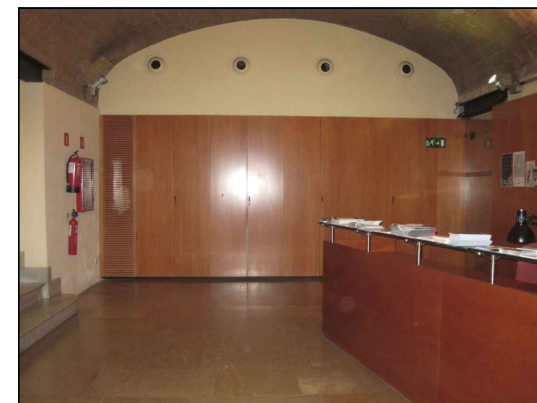
P.V.11

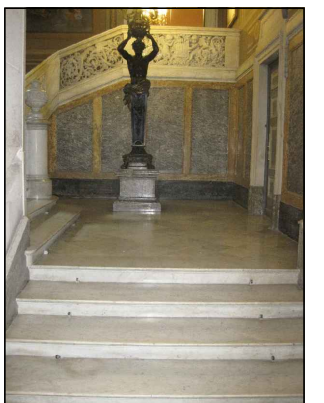
P.V.10

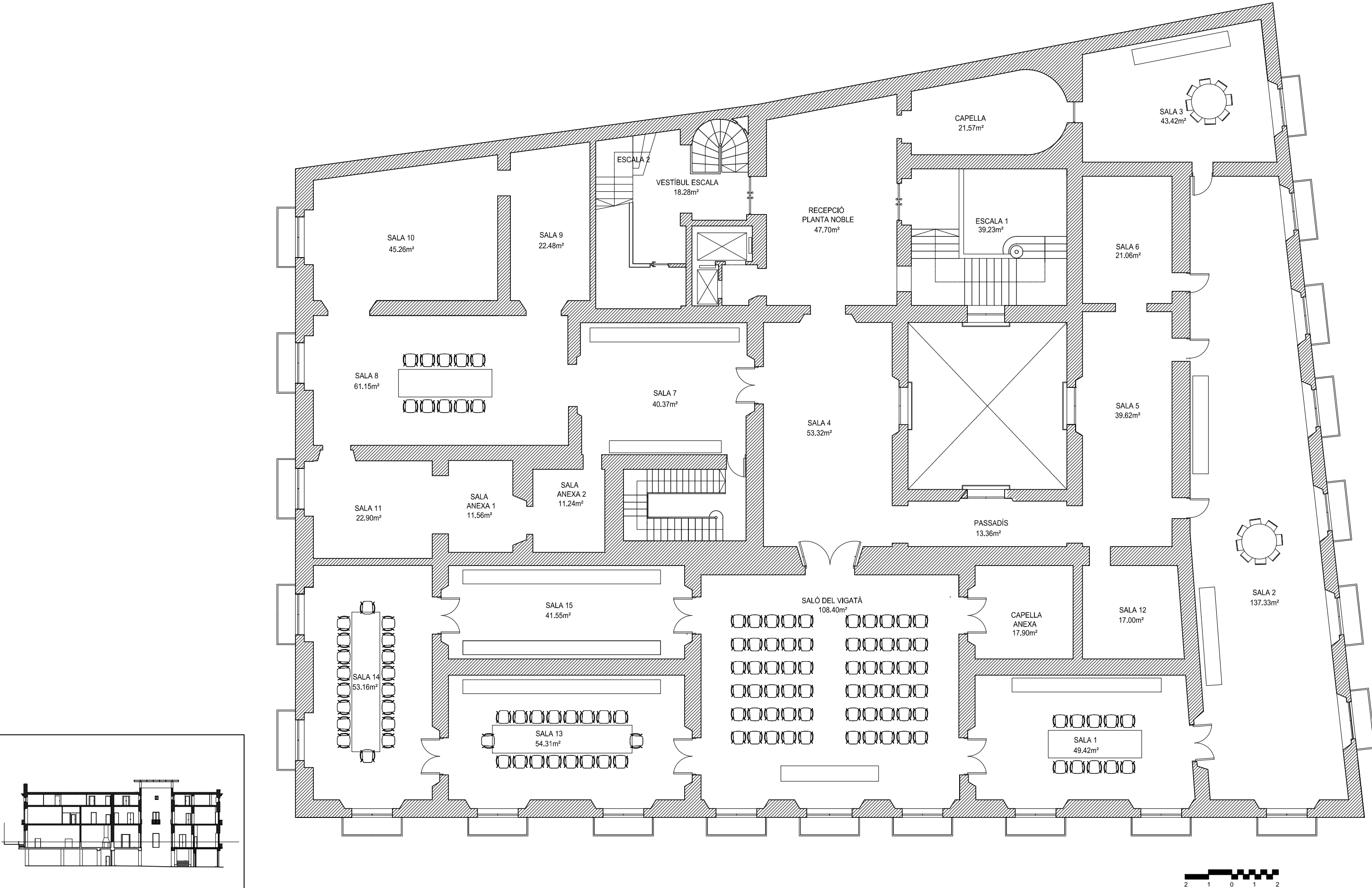
P.V.9

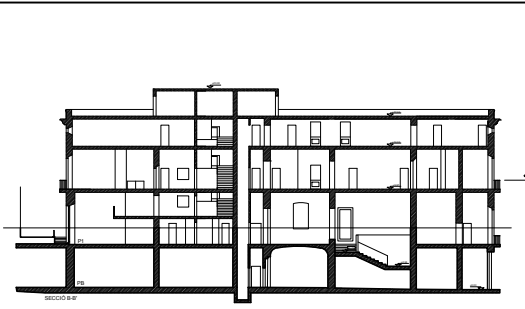
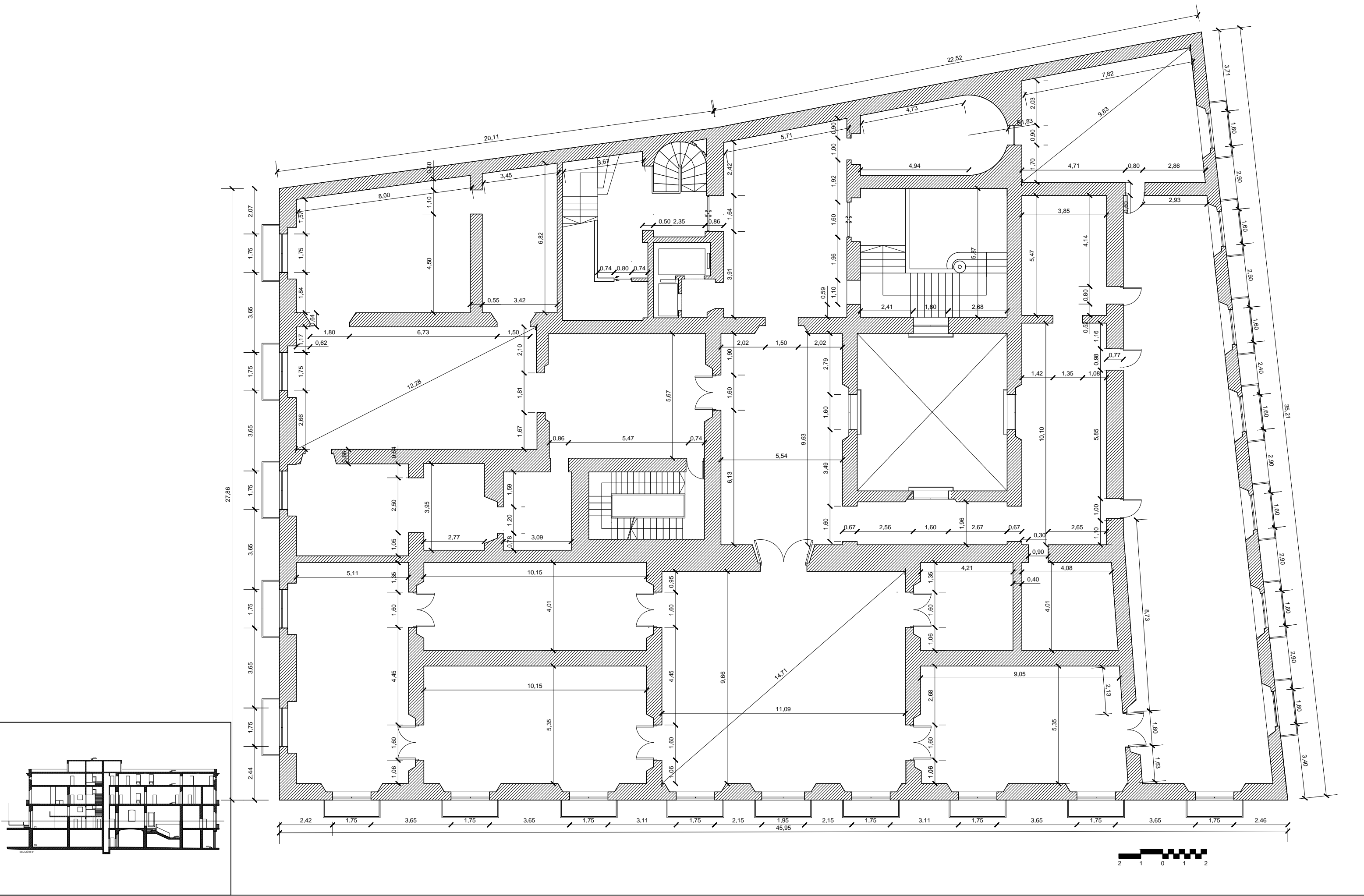

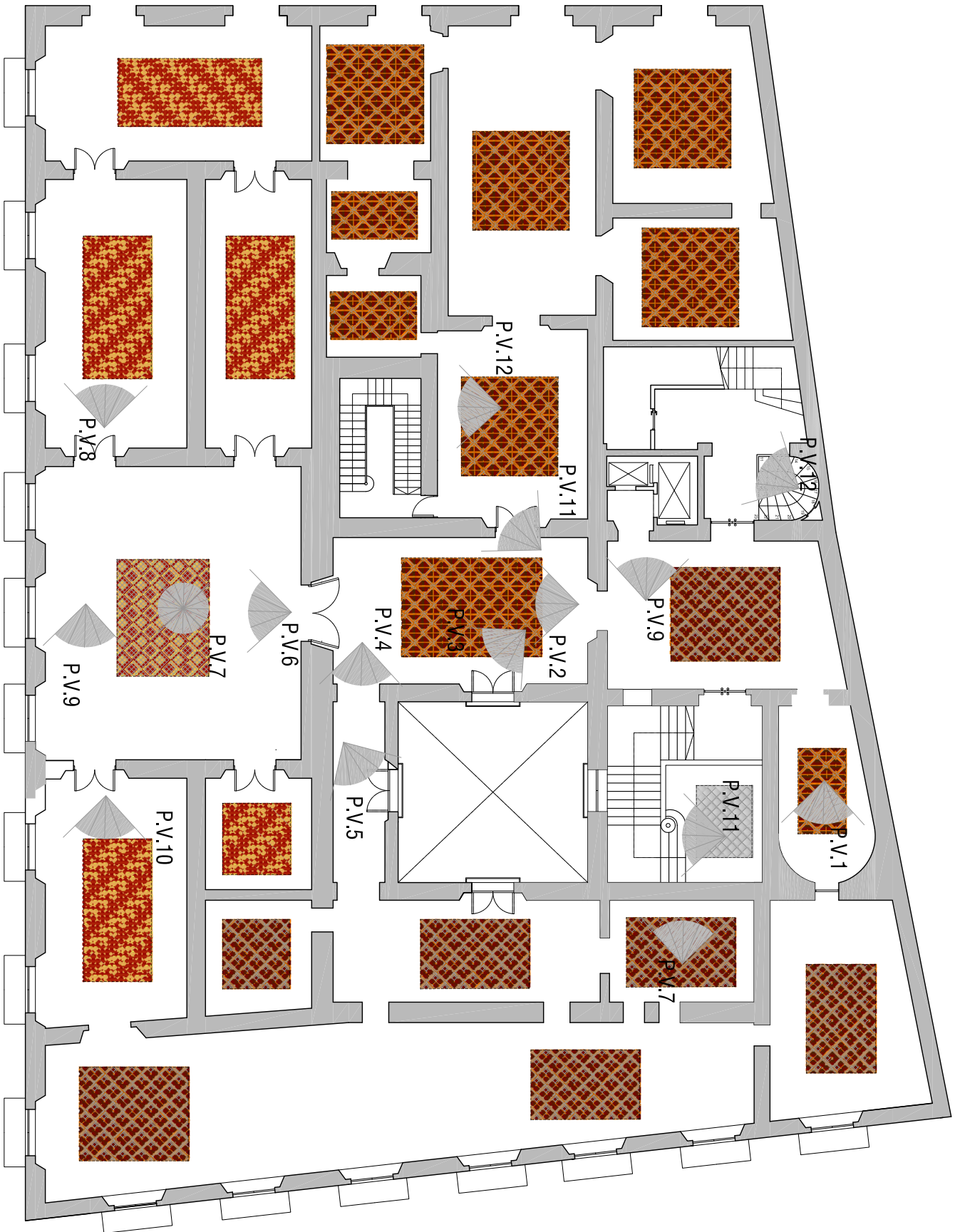
P.V.8

P.V.7

P.V.1

P.V.2

P.V.3

P.V.4

P.V.5

P.V.6

P.V.12

P.V.11

P.V.10

P.V.9

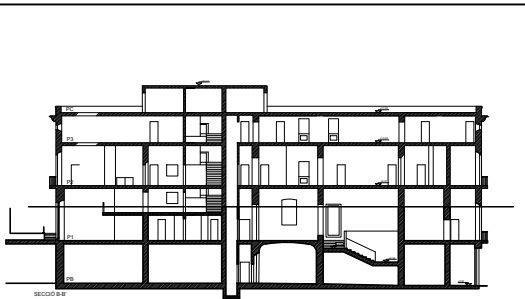
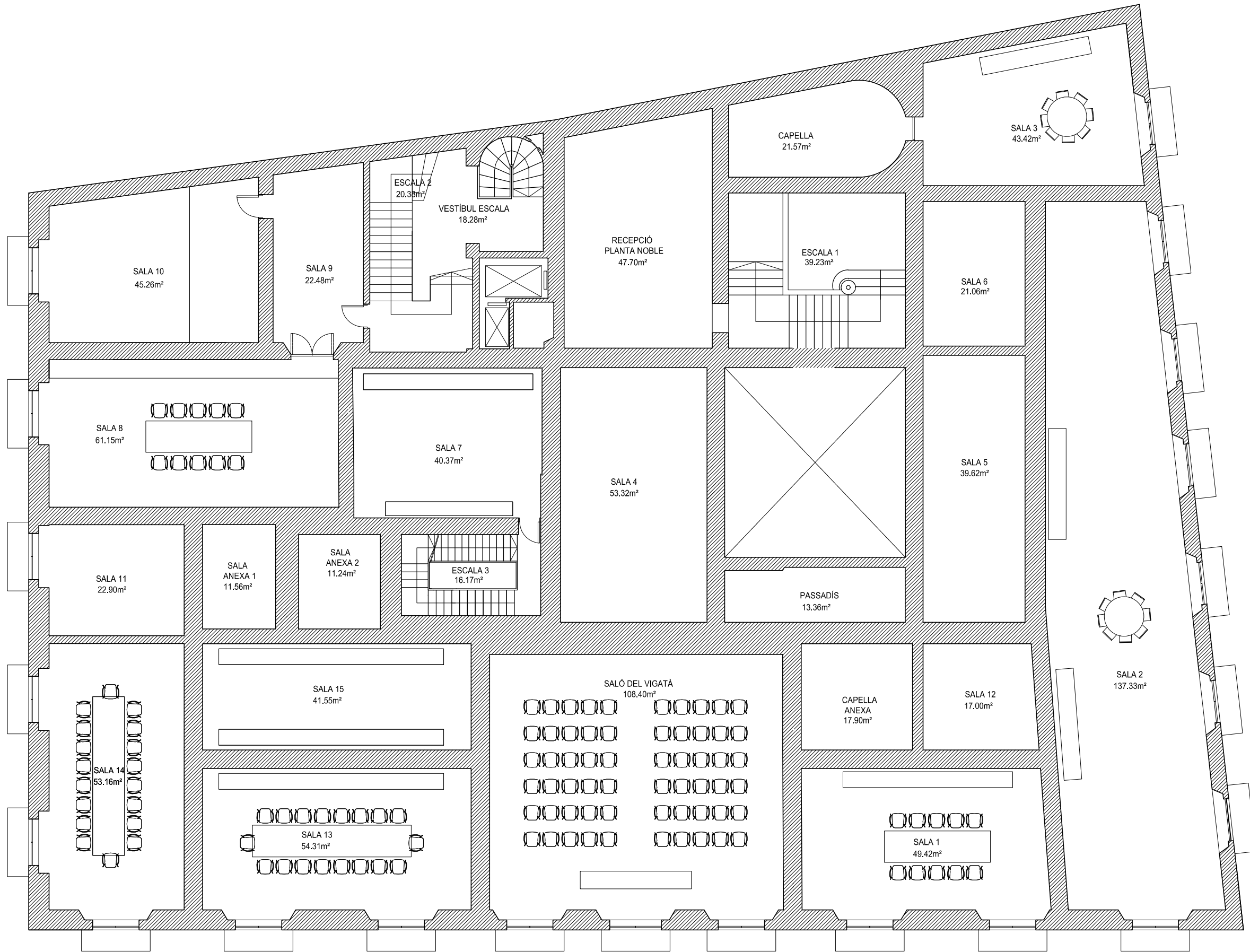

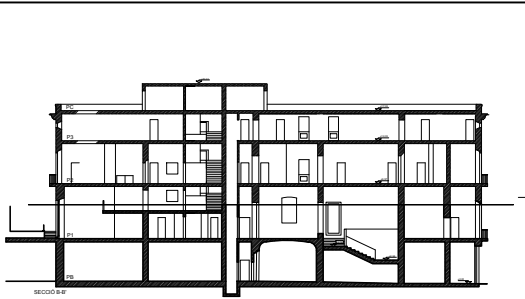
P.V.8

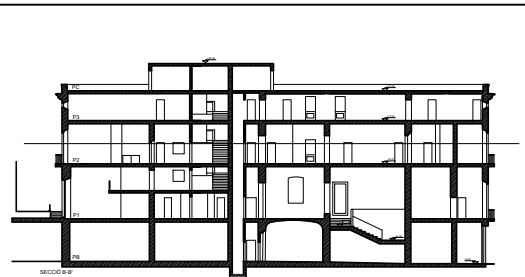
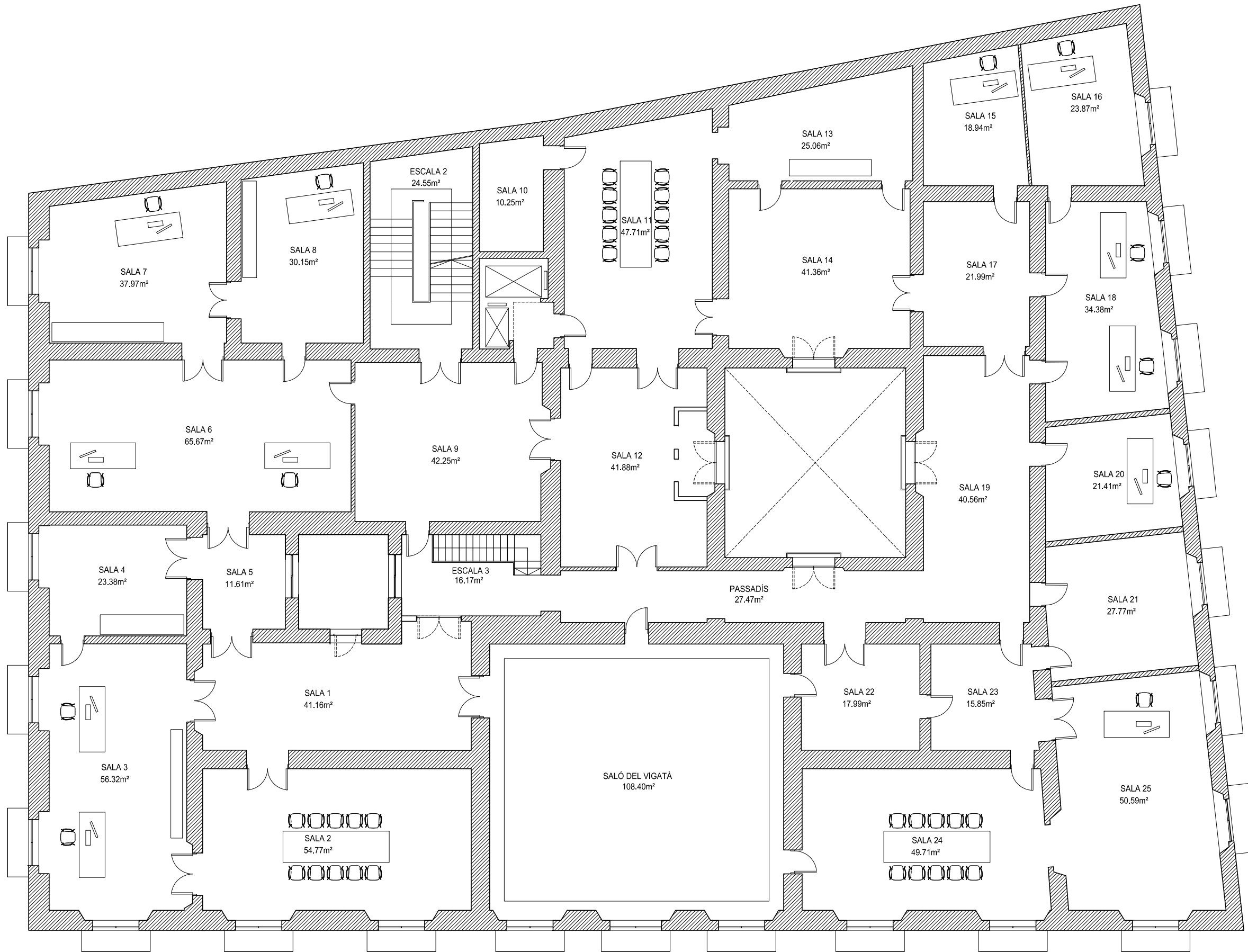

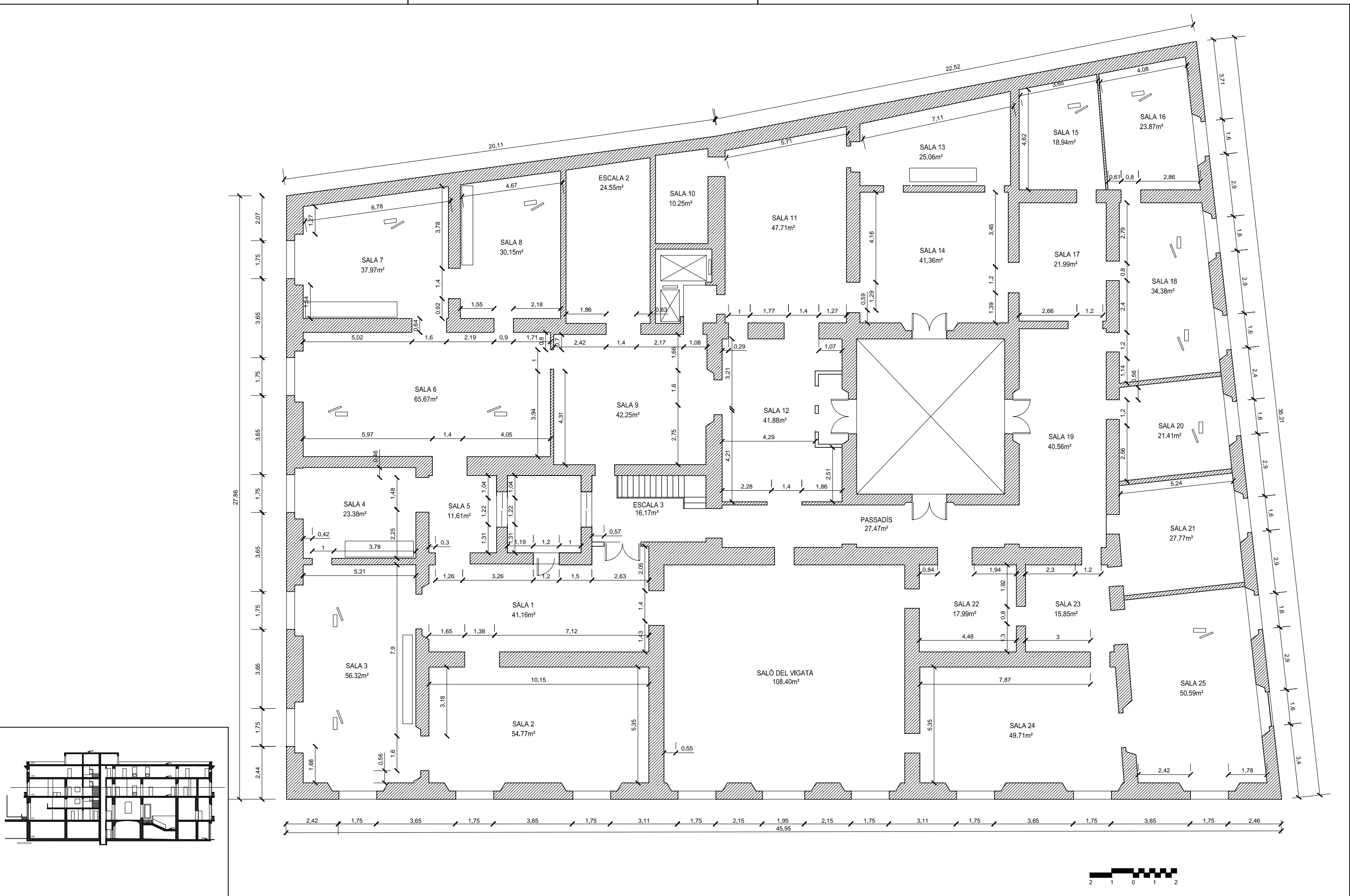
P.V.7

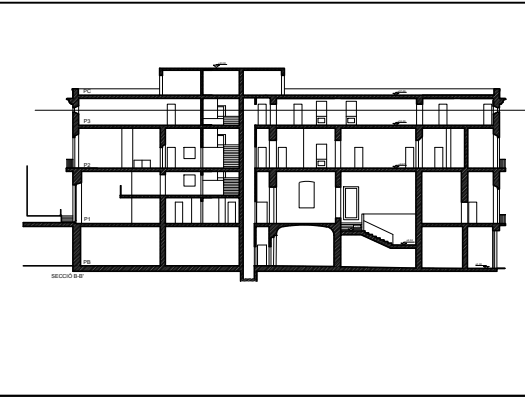
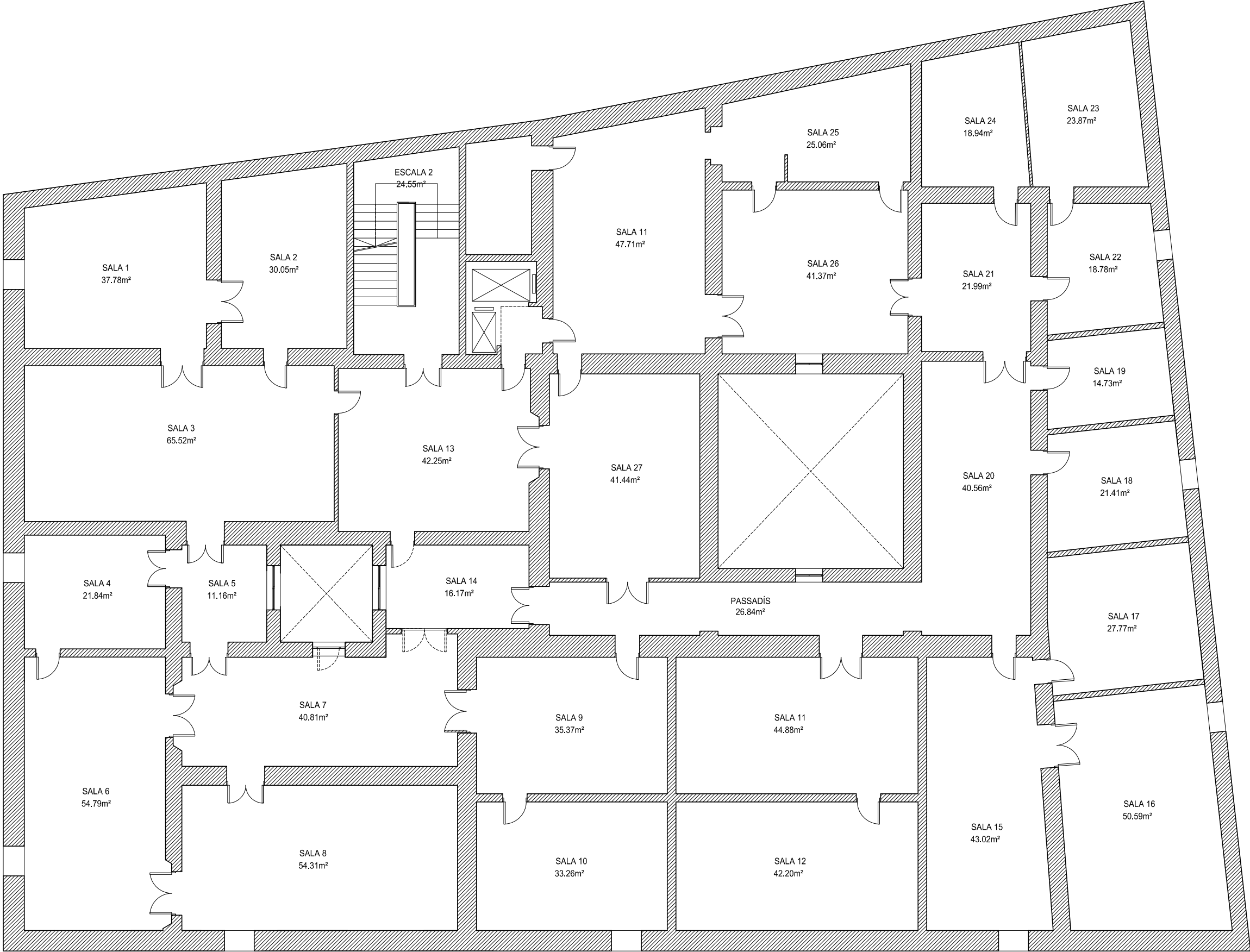

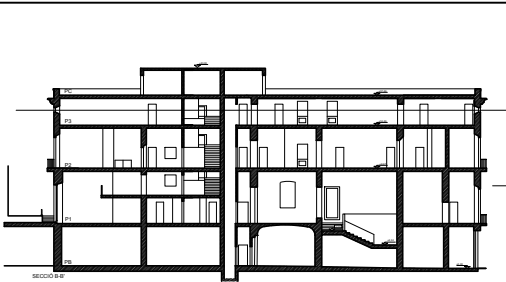

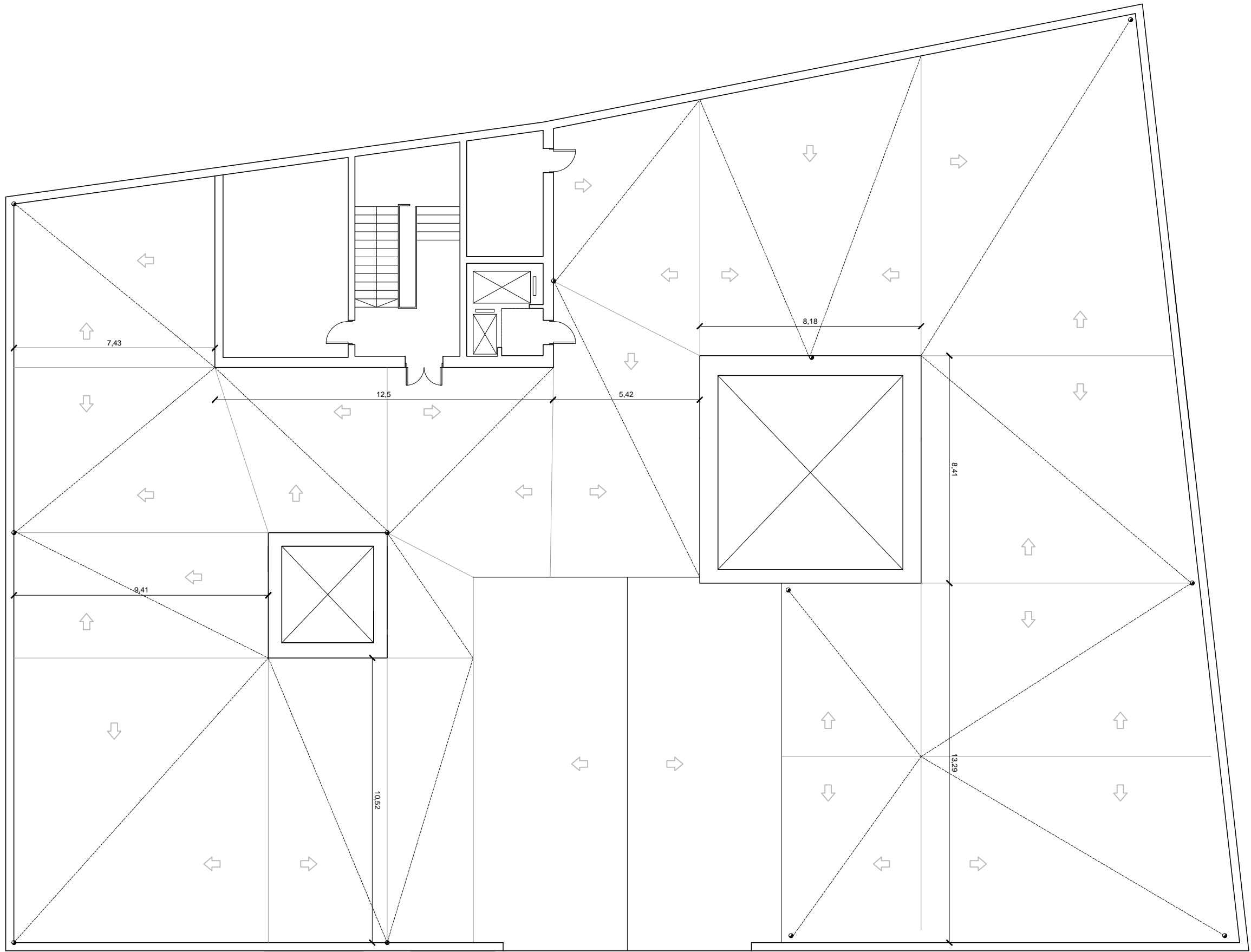

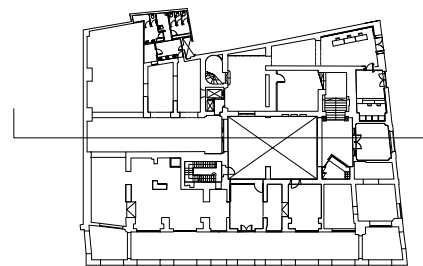

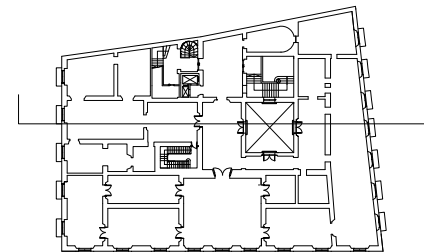

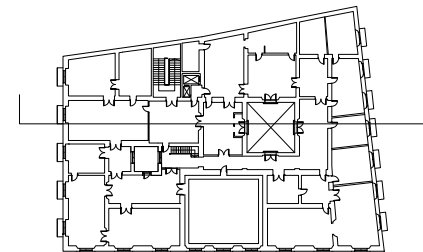
SECCIÓ A-A'

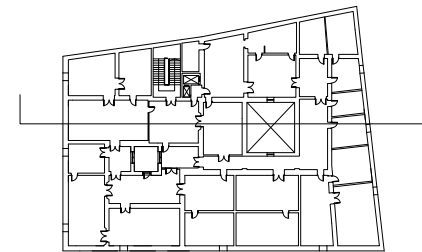
PLANTA BAIXA

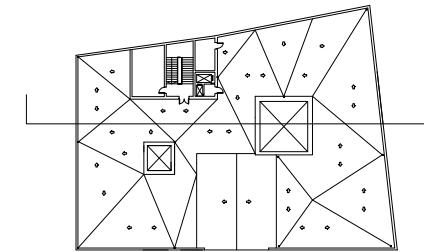
PLANTA PRIMERA

PLANTA SEGONA

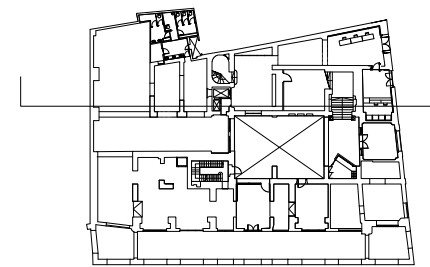
PLANTA TERCERA

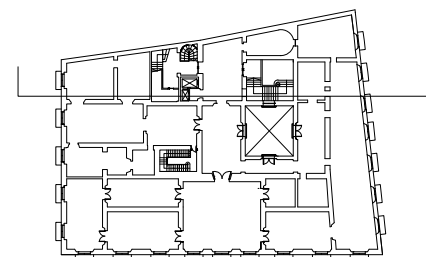
PLANTA COBERTA

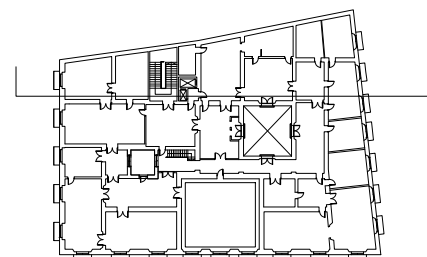
SECCIÓ B-B'

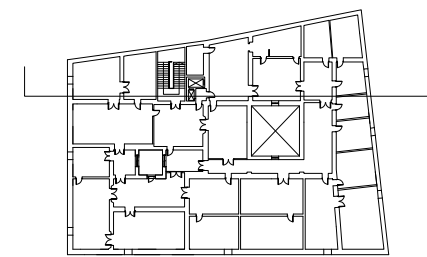
PLANTA BAIXA

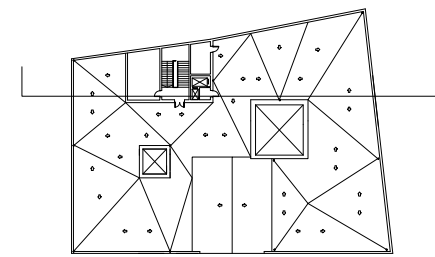
PLANTA PRIMERA

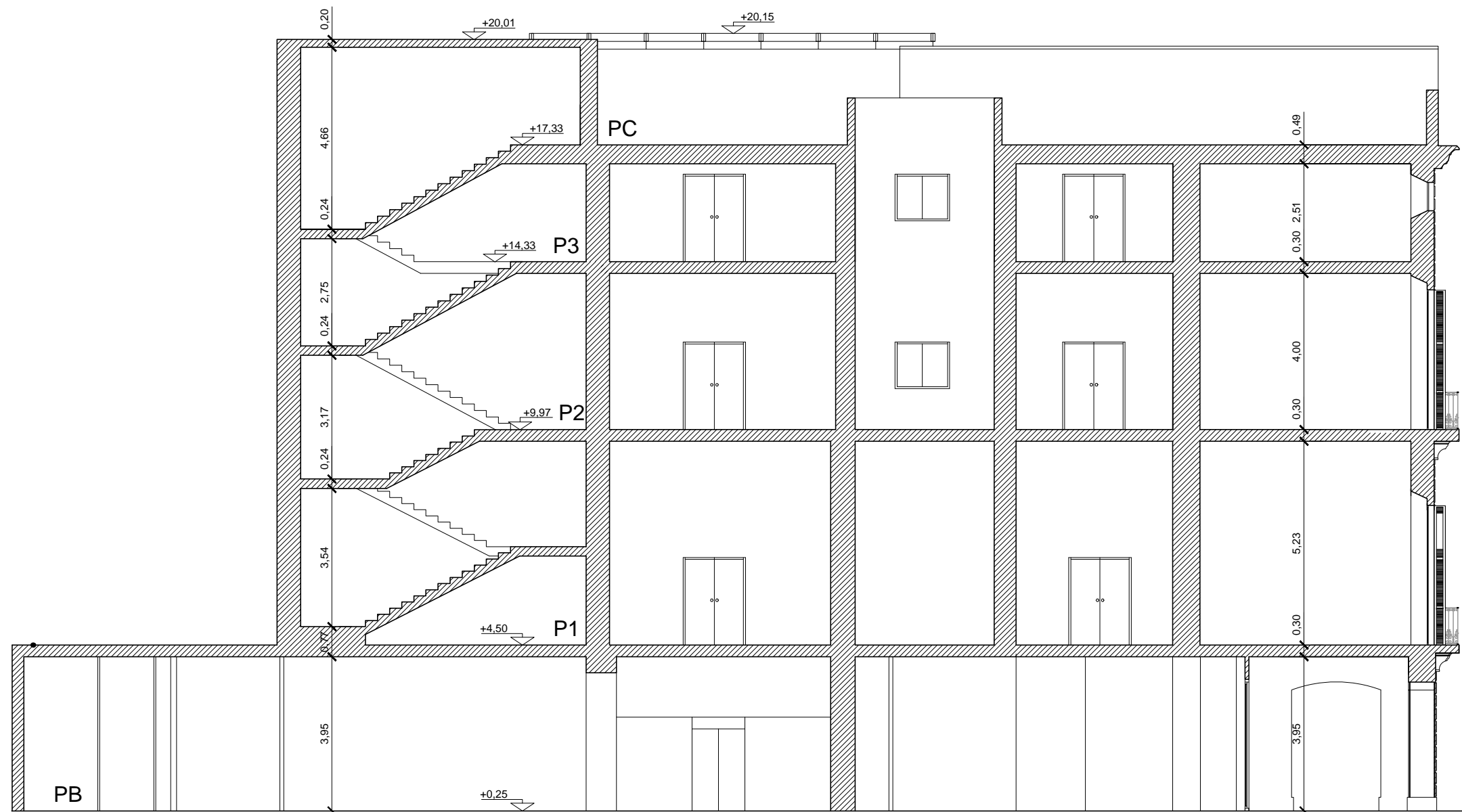
PLANTA SEGONA

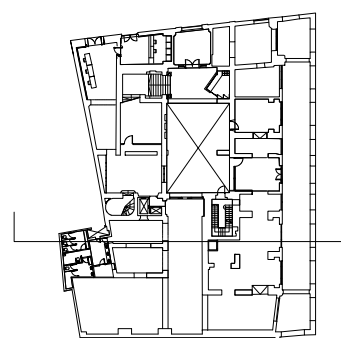
PLANTA TERCERA

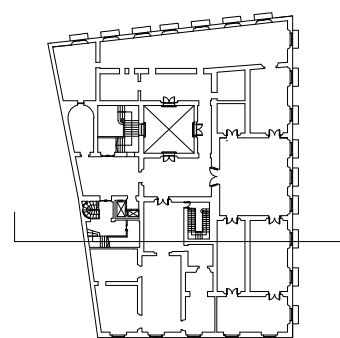
PLANTA COBERTA

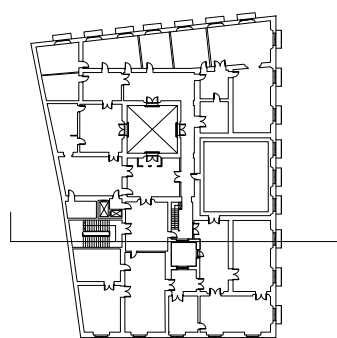
SECCIÓ C-C'

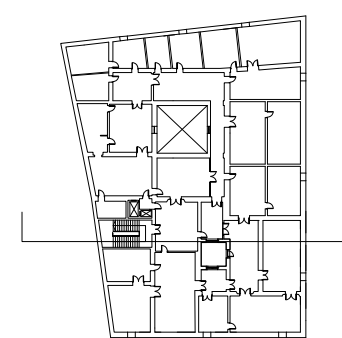
PLANTA BAIXA

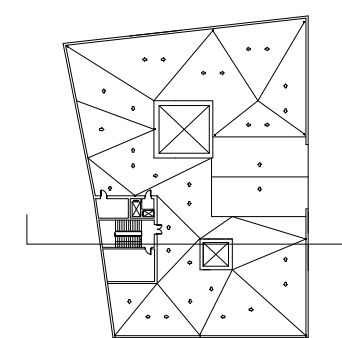
PLANTA PRIMERA

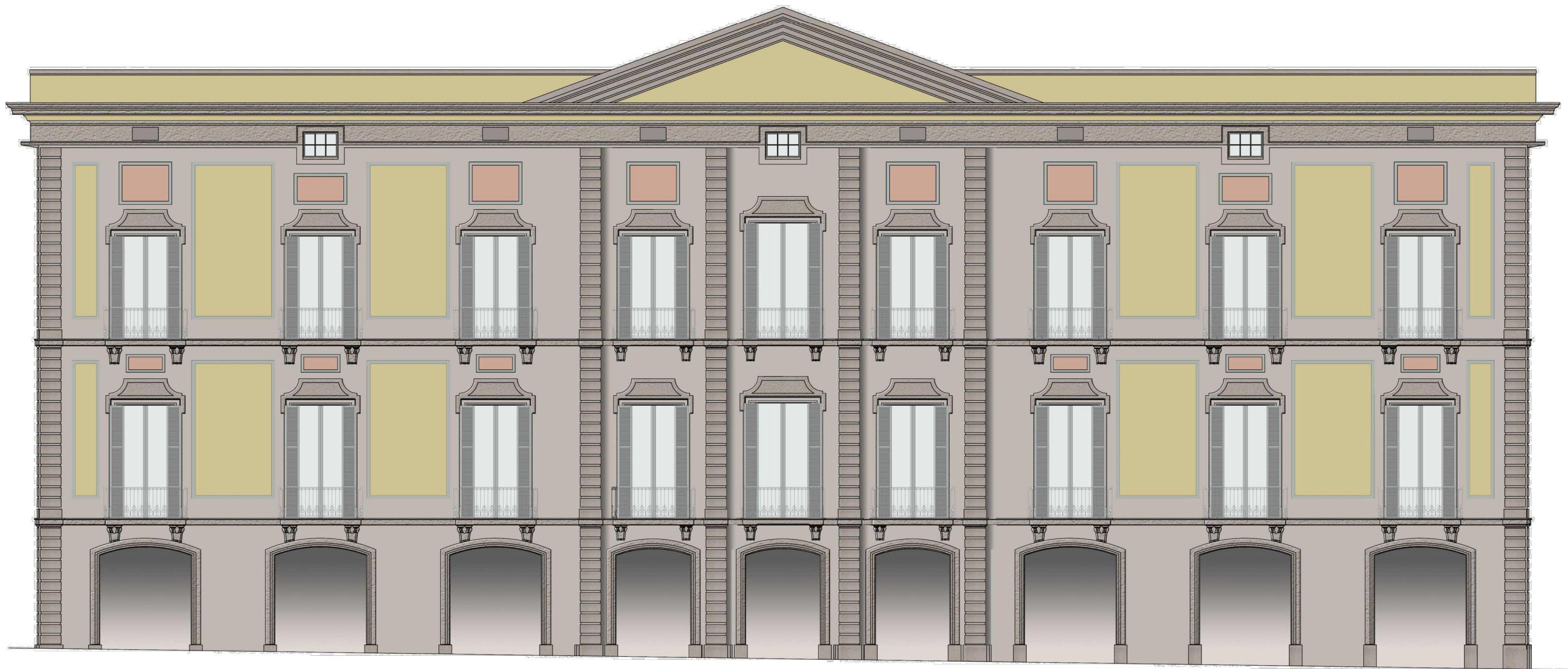
PLANTA SEGONA

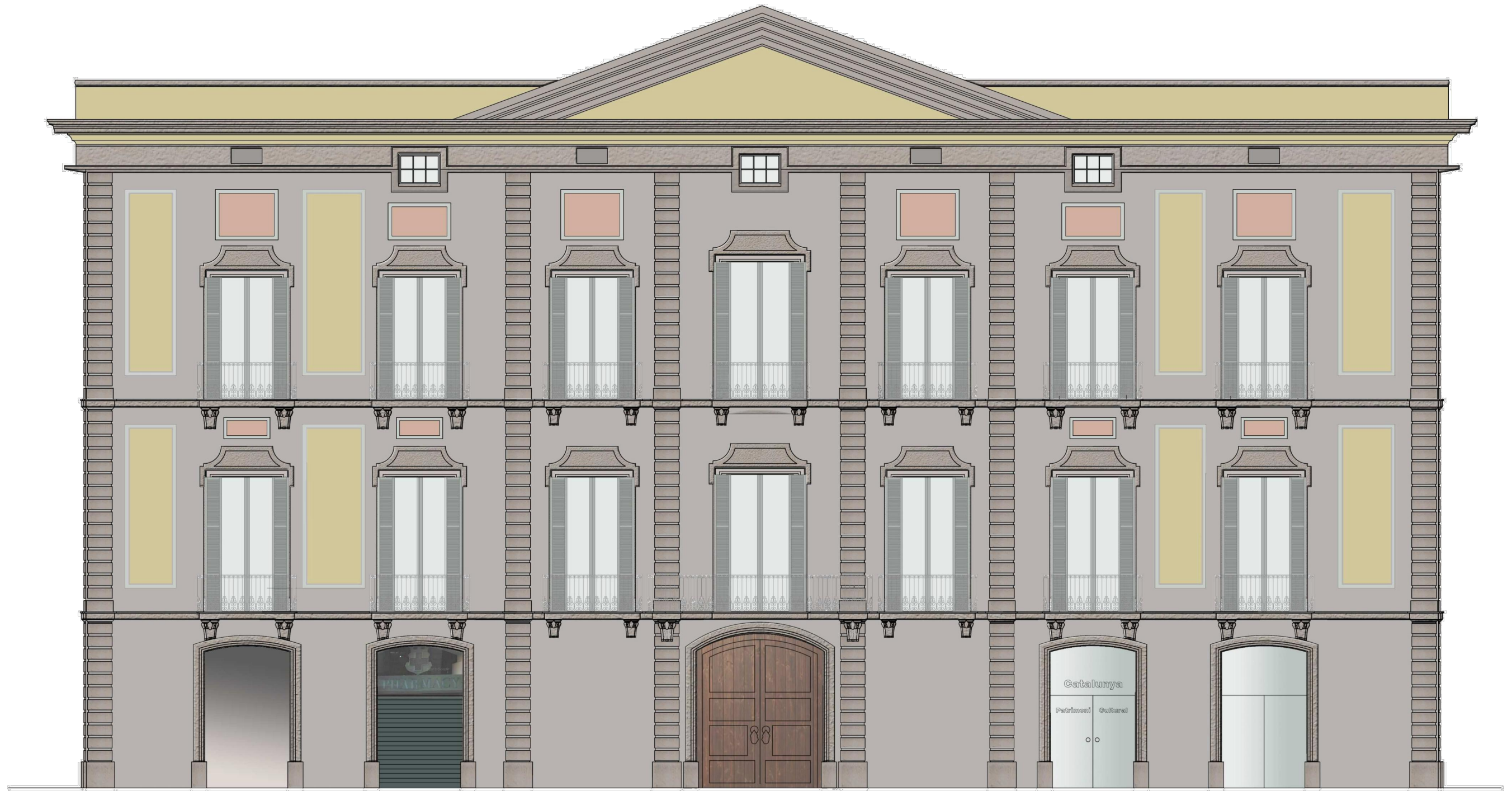

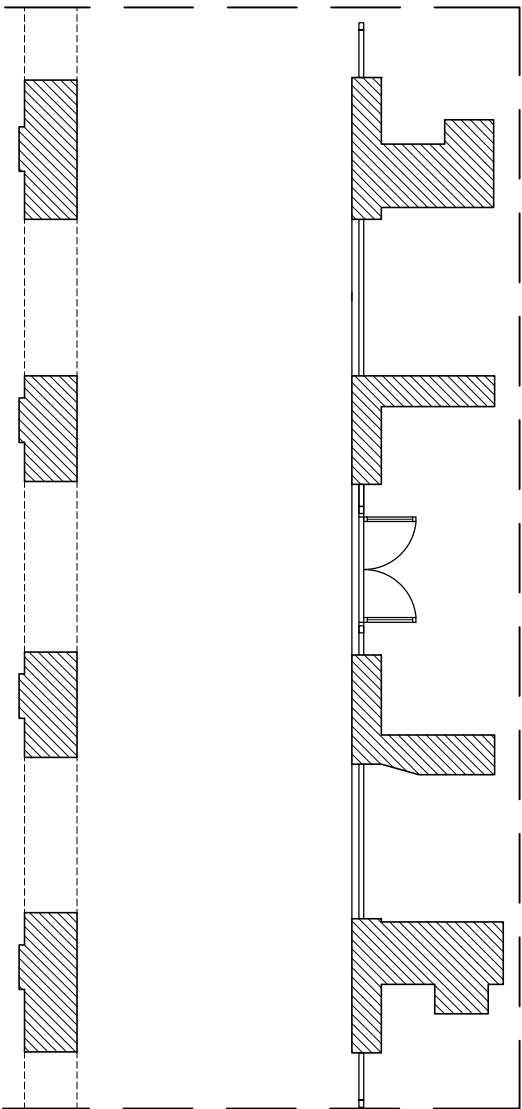
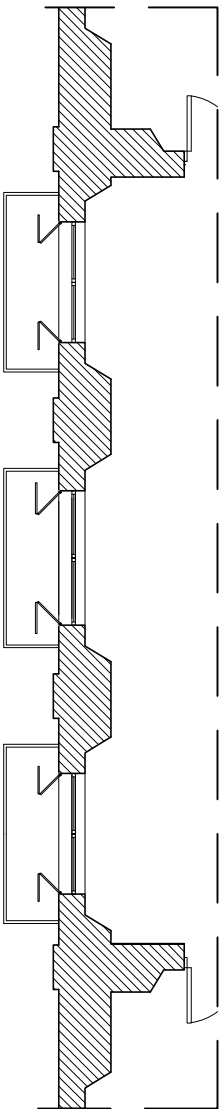
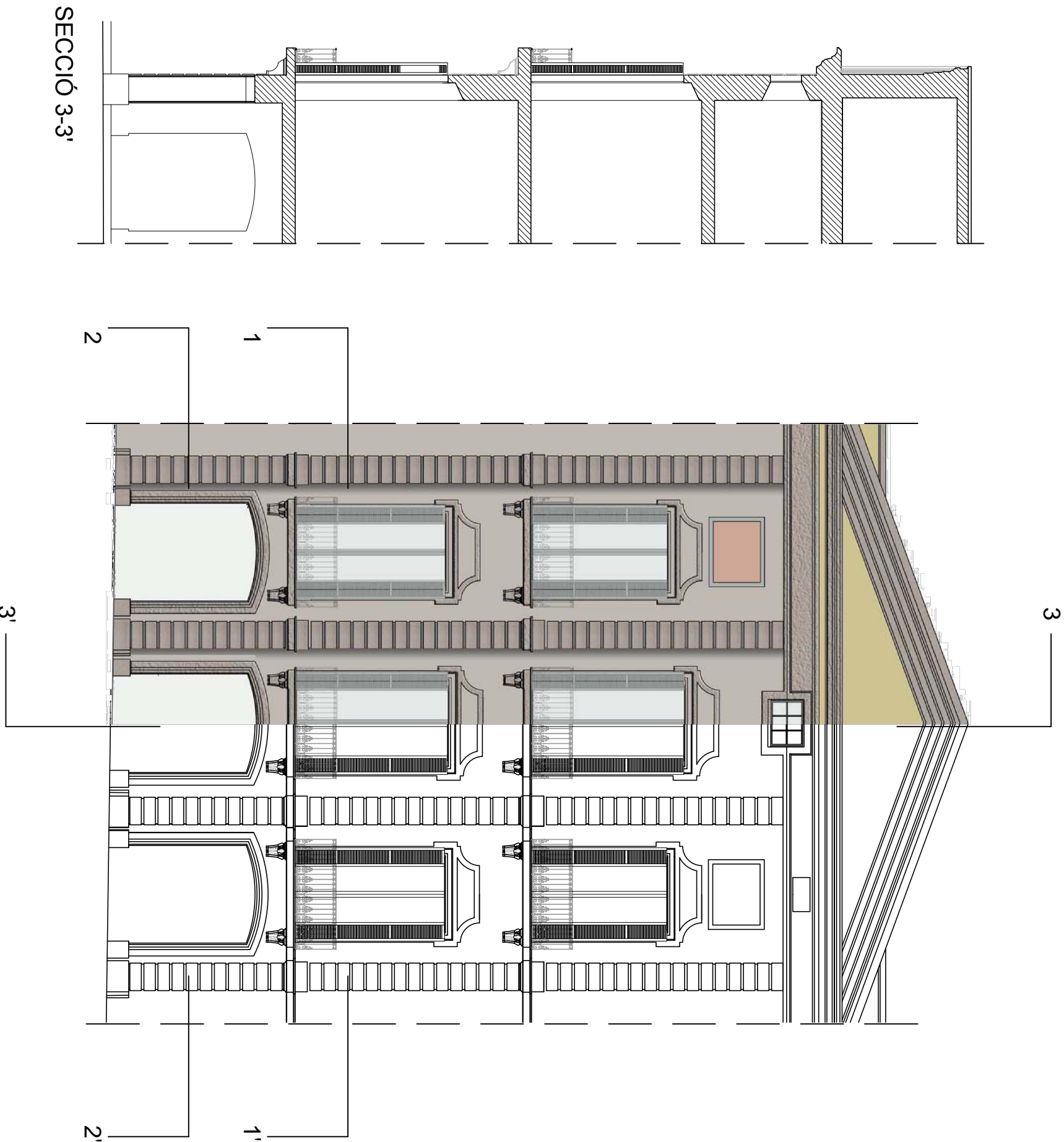
PLANTA TERCERA

PLANTA COBERTA

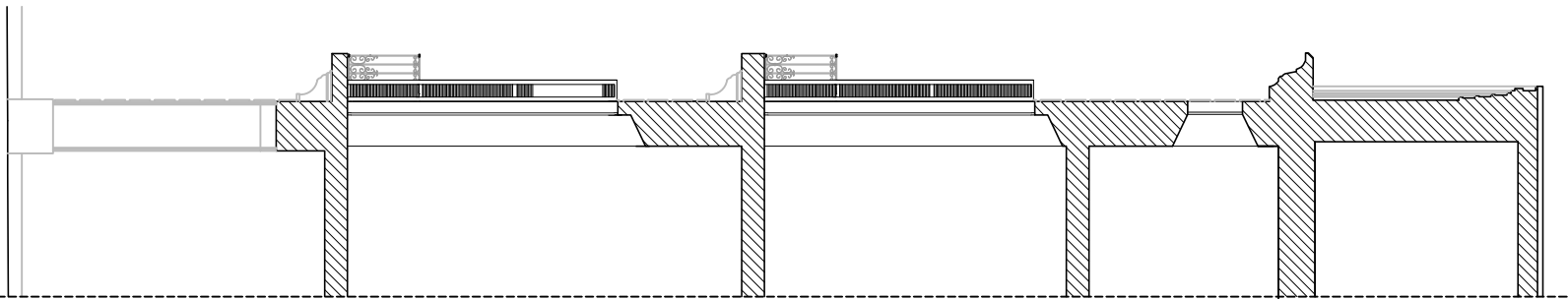

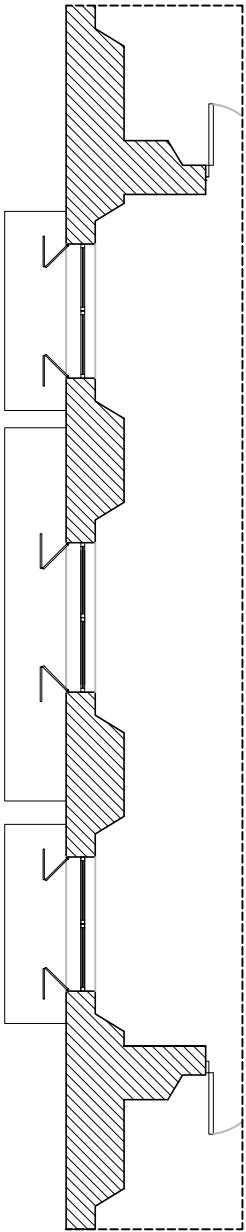
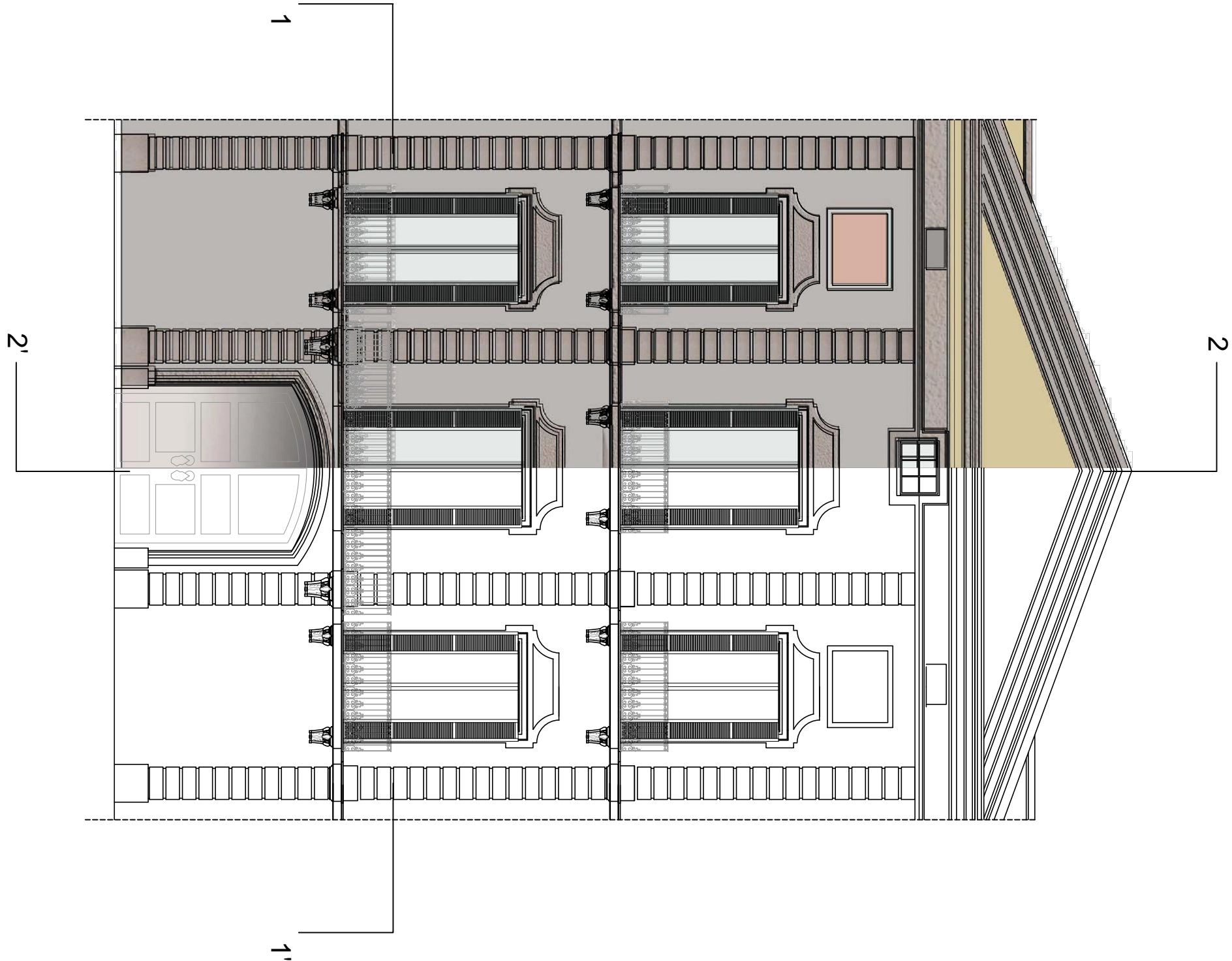

SECCIÓ 2-2'

SECCIÓ 2-2'

SECCIÓ 1-1'

Escola Politècnica Superior
d'Edificació de Barcelona
UNIVERSITAT POLITÈCNICA DE CATALUNYA

EPSEB
Av. Doctor Marañón, 44 - 50
08028 Barcelona (Barcelona)
Tel: 934 016 300

THE AUTHOR OF PROJECT END OF DEGREE /
AUTOR DEL TREBALL FI DE GRAU

DAVID RODRIGUEZ GONZALEZ

PROJECT TITLE / TITOL DEL PROJECTE

PALAU MOJA, CARRER PORTAFERRISSA 1-3. BARRCELONA

TUTOR / TUTOR

BENET MECA ACOSTA

LOCATION / SITUACIÓ

BARCELONA

PLAN / PLÀNOL

FAÇANA PORTAFERRISSA SECCIÓ DETALL

DATE / DATA

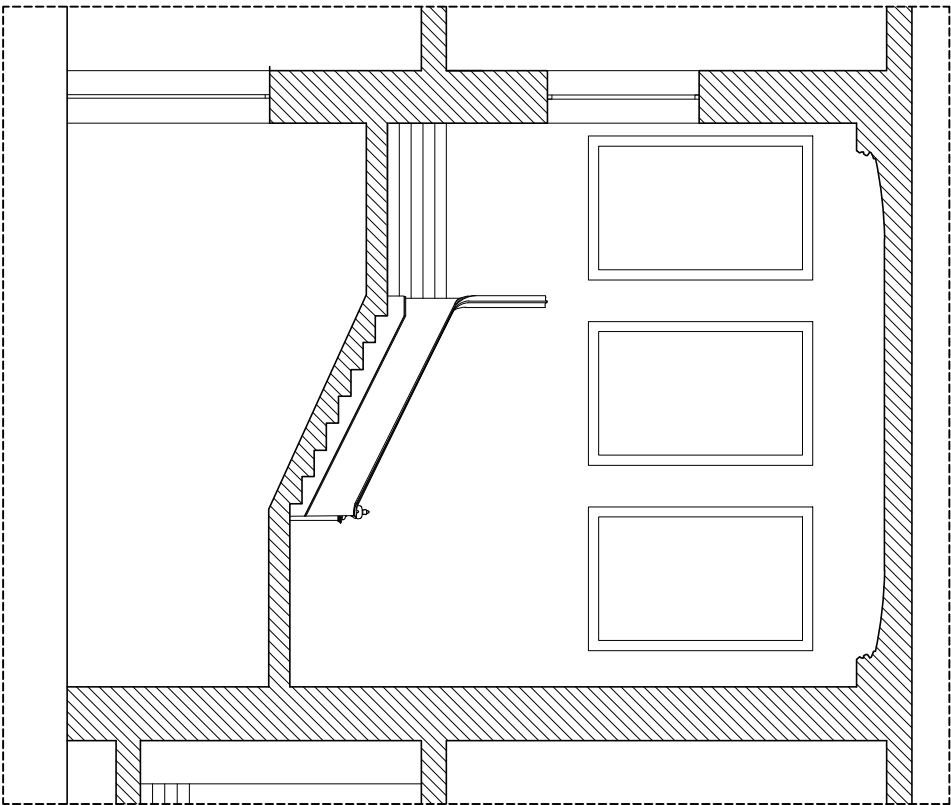
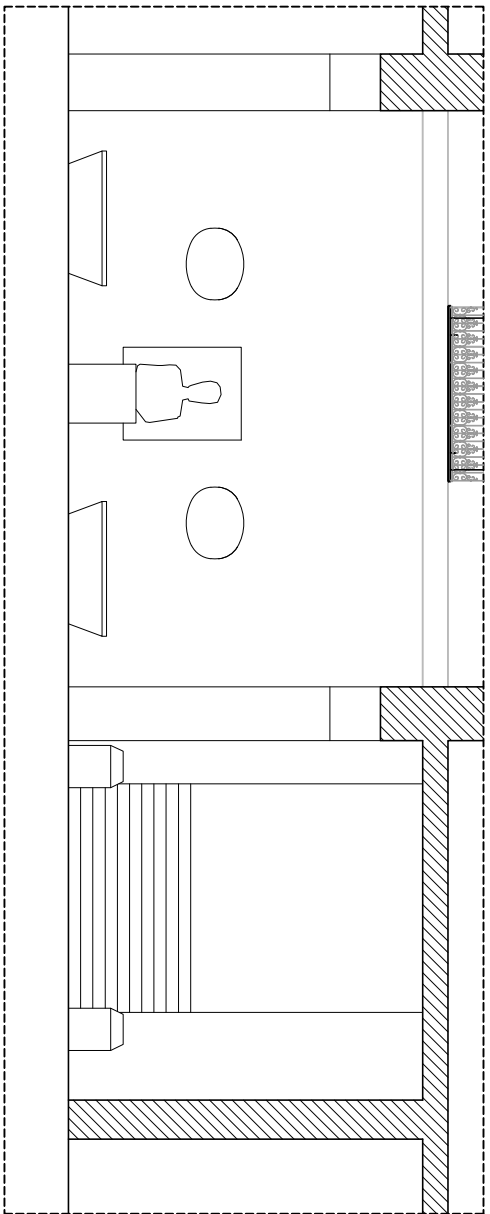
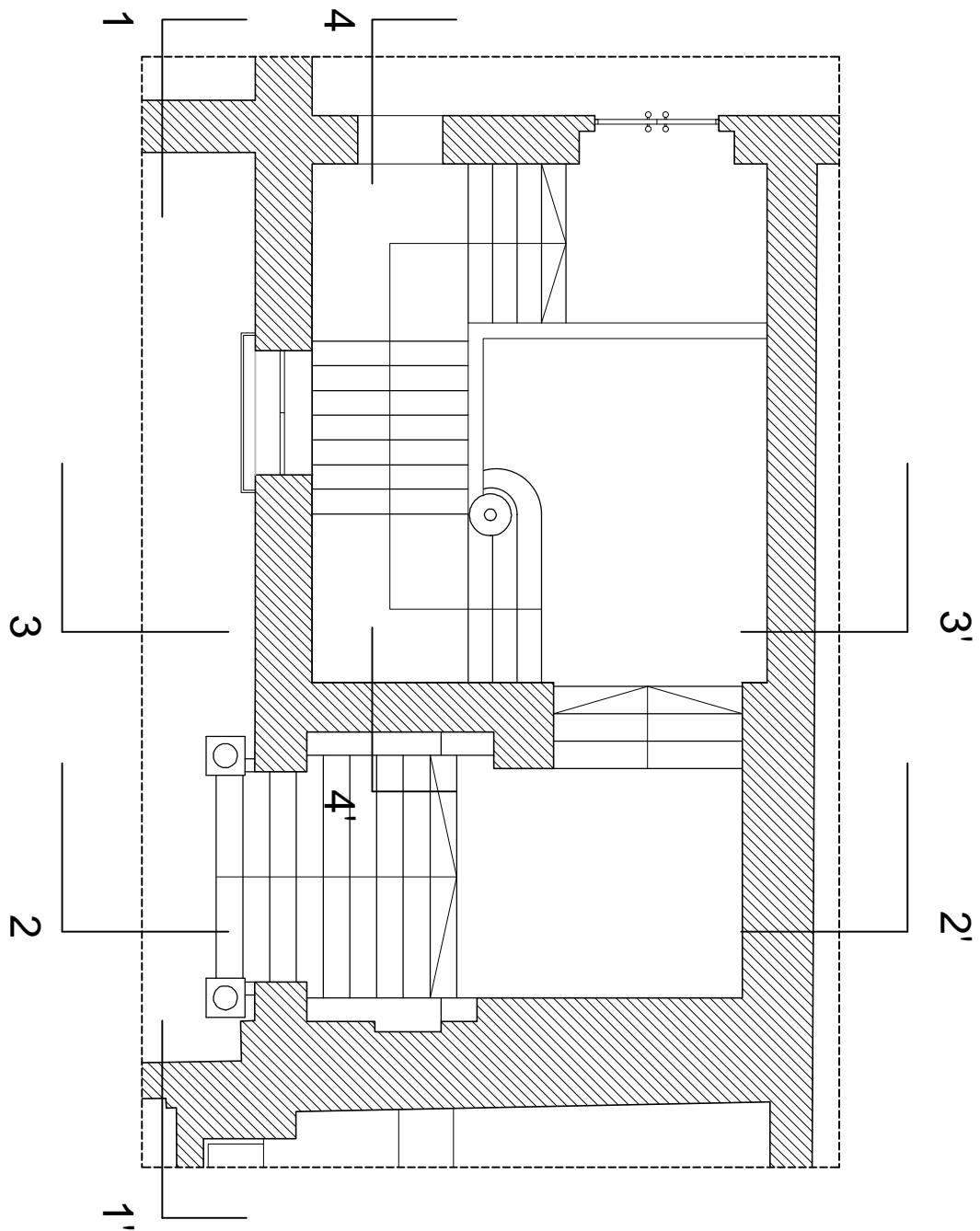
FEBRUARY / FEBRER 2016

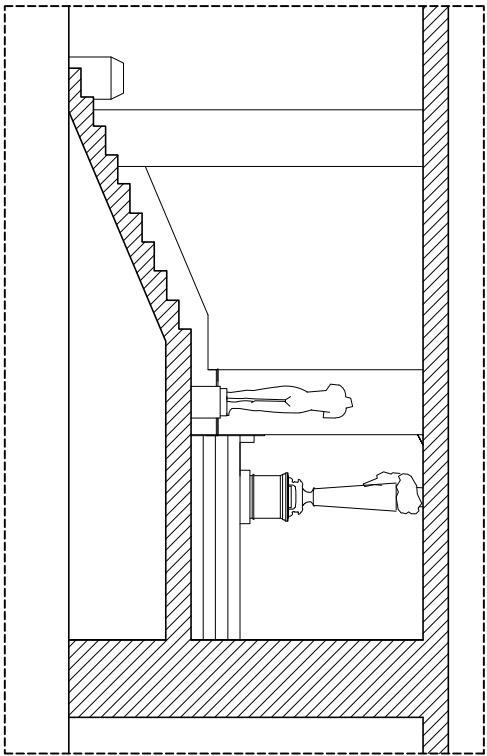
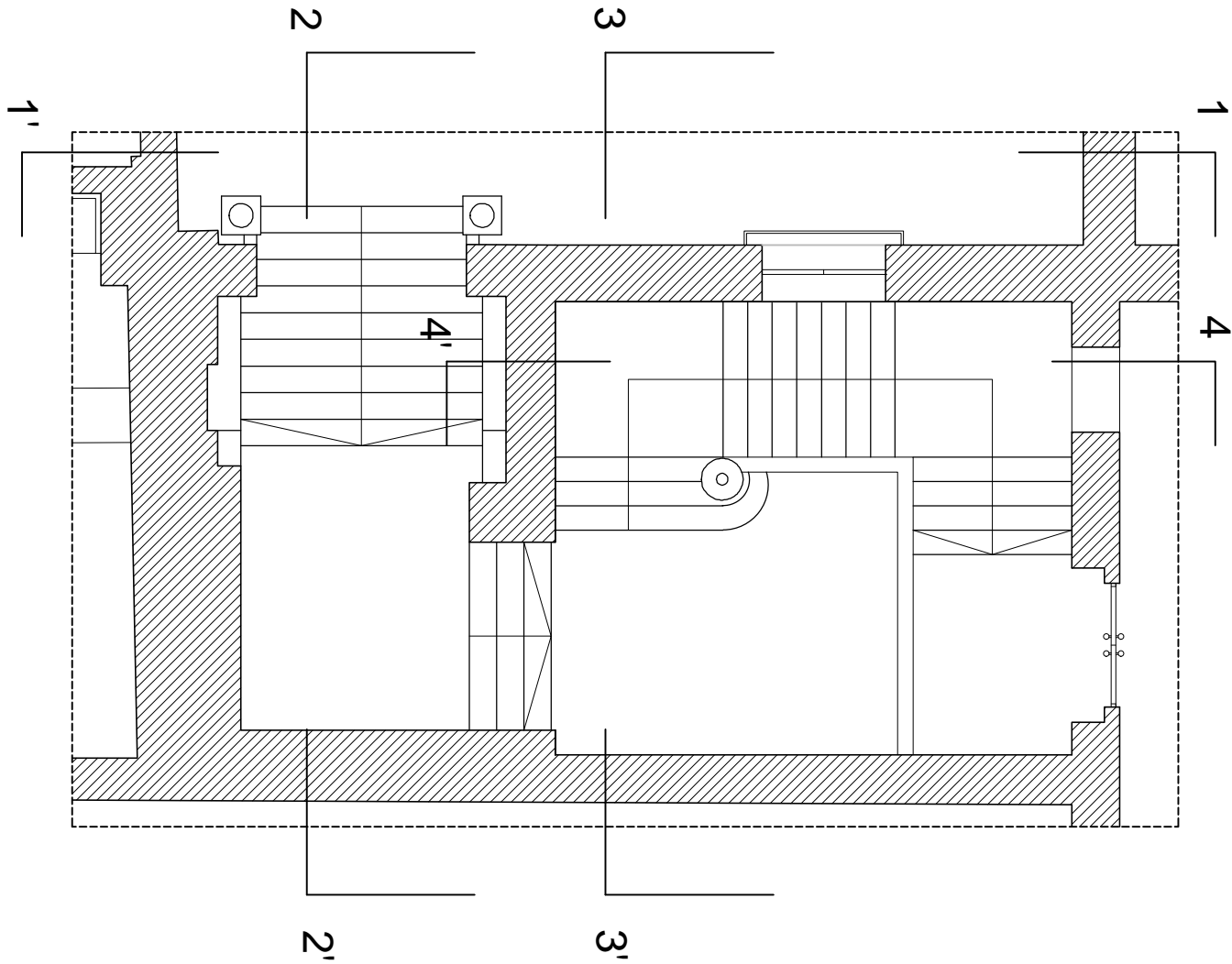
SCALE / ESCALA

DIN A2

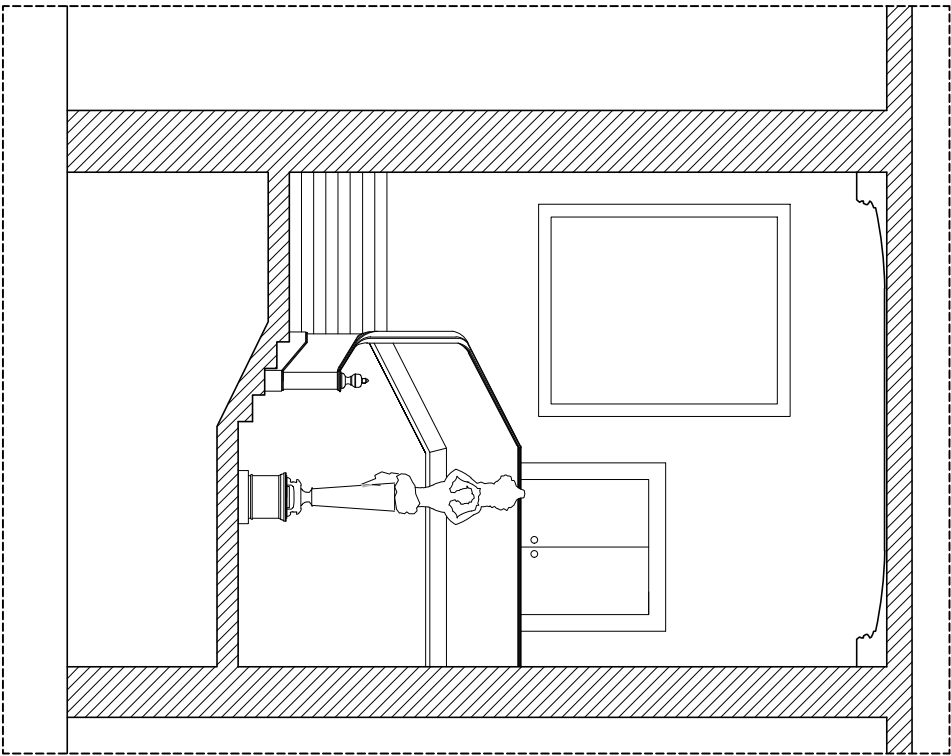
Nº PLAN / Nº PLÀNOL

20

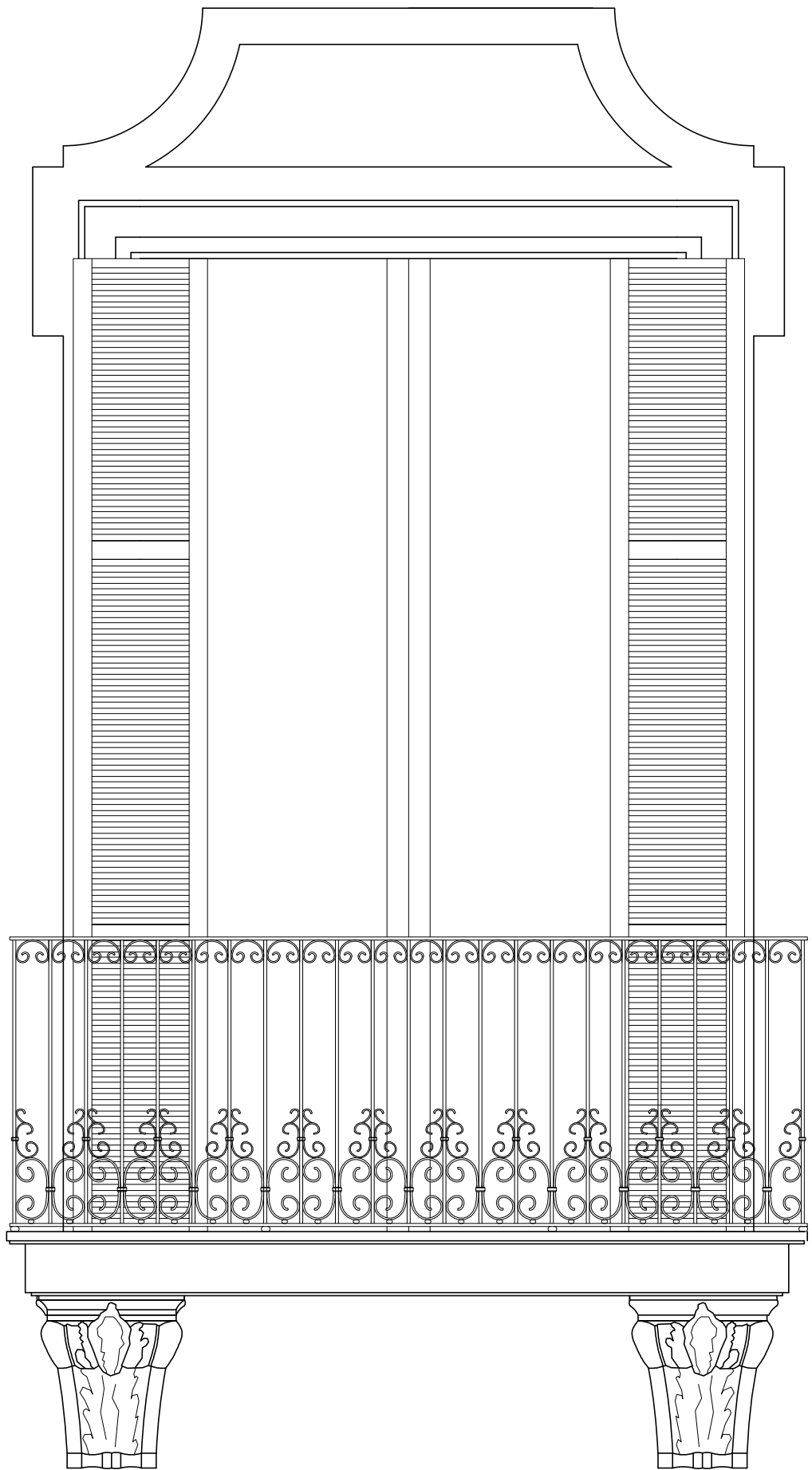

SECCIÓ 2-2'

SECCIÓ 3-3'

1. PALAU MOJA

The Palau Moja is the category of historical-artistic monuments of national interest. D311 / 1969 BOE 3-3-1969 13-2.

I. HISTORICAL CONTEXT

The Palau Moja was built in the late eighteenth century; we still baroque, but not as much marked, more sober and more especially classical, to lead Neoclassicism that developed between the end of the century and early nineteenth centuries. It is for this reason that the building has a marked baroque style but with scents neoclassicist for all those years was beginning to spread.

The arrival of the Bourbons in the early eighteenth century generated great impact on Catalan society of that time, at all levels. The Decree of New Plant in 1716 organized the full submission to the central government of Catalonia; abolishing all symbols of Catalan culture. From this Decree, disappears all Catalan institutions and people were forced to follow a policy issued by an idea rooted monarchical French. The arrival of the Bourbons led to a series of architectural works of military engineering, like Montjuic Castle Fortress and Citadel. **(Llibre santiago alcolea)**

The author Santiago Alcolea, also explains how "initiatives and the promotion of the state, primarily driven by the spirit centralist official, found also many other opportunities to manifest in the eighteenth century and particularly in the second half of the same, with results that within a global vision should be considered as positive. " **(palau moja, santiagoalcolea pàg.12 línies 1-4).**

Below us some concrete initiatives that told us more accurately “One of those initiatives revolves around the restoration, in 1720, the Military Academy of Mathematics in Barcelona by decision of Philip V. Those years just after the War of Succession, started great works fort the Principality as the Citadel of Barcelona and castle of Sant Ferran (Figueres). Works that represent the great era of military engineers in Catalonia

led by Jordi Prosper de Verboom (1744) and Alexandre de Retz, both of Flemish origin. " **(palau moja, santiago alcolea pàg.12 línies 15-18, pàg.13 línies 1-3).**

A lot of information found in the book of Santiago Alcolea of Palace and his studio is given to us thanks to the previous study that makes the publication of the famous "Calaix de Sastre", This publication was written during many years, between 1769 and 1819, by Rafael d'Amat iCortada, baron of Maldà. In this work, talks about works very important for that time , for example, the construction of the Palace of Virreina, which was built by his uncle. In a section of this book joins all the news referring to the palace of Cartellà or Moja family (which was known for either), and analysis of the various stages of this construction. **(Palau Moja, Santiago Alcolea pàg.19)**

La Rambla: urban route first class

La Rambla is undoubtedly the most characteristic urban road in the city of Barcelona, our building is in the middle of the road; for this reason, we will do a brief review of the history of La Rambla.

La Rambla begins to take importance in the mid-fourteenth century, as a result of the extension of the walled city of Barcelona in times of Pere the Cerimoniós. It is at this point where it is an urban center where it will be many activities and great meeting point for trade. In the sixteenth and seventeenth centuries are settled many religious institutions seeking to position itself in the busiest part of the city . Also settled activities related to higher education.

So, we have in the eighteenth century, to the east side accumulated housing showing a sense of disorder , while in the west, completely the opposite happened, they are more open spaces and religious buildings, though mix with narrow streets and small squares with a planning undefined.

Half of the eighteenth century La Rambla undergoing a process of transformation that will come given by the construction of industrial establishments. La Rambla is when it becomes a walk in the spirit of Baroque urban planning beautification. Santiago Alcolea says in his book, "The successive works on leveling, alignment decoration generally spread throughout that century and accelerated in their last third with a sharp intervention military authorities logically centralized guarded. As reflecting of those works and

improvements can observe the upscale architectural acquire many of the buildings are constructed. " (**palau moja, santiago alcolea pàg.22 línies 36-41**).

Changes in the Palau Moja nineteenth and twentieth centuries:

Just finish construction in 1790, the Marquis dies the Palace becomes property and the residence of the Marquise widow. Start a period of about seventy years of stability with respect to the owners of the palace, since they assume that during this period the heirs and successors were to reside. The first alteration of the building are in the garden pavilion built where it is believed that the intention to have more privacy and remove them from the view of neighbors. It was designed by an architect renowned as the Barcelona Antoni Rovira i Trias (1816-1889).

Start a new period the Palau Moja family April 22, 1865 died childless Josepa de Sarriera i de Copons, widow of Francesc Xavier de Sentmenat, Marquis of Castelldosrius and their heirs trusted marsh Júlia Maresma i Olles i Ramon Maria de Magarola i de Sarriera, after it hired the "National Promotion of Production," which occupied the time, sold the palace on 9 June 1870, to the first Marquis of Comillas Antonio Lopez i Lopez. The Palace however, can not suffer any significant change or be overthrown; since this was one of the clauses of the will of Josephine Sarriera, where he said that future in possession of the building could not bring him down and could only modify distributions of the second and third floor, which also included could open balconies on the third floor as long as you respect the architectural character of the palace. This is a clause that respect and still wanted respect, since the building is currently owned by the Generalitat, which have been installed in office the second and third floor, without altering ground floor and first floor. (**palau moja, Santiago Alcolea pàg.151-152**)

Over a hundred years correspond to the period of "Comillas"; throughout this period the building was undergoing changes that will be linked to different cultural periods that will emerge during this period. Especially will appreciate gradually building ceases to be a residence of a Barcelona family to include other aspects, aimed to get economic returns. A clear example is the appearance of the first store in September 1883, just after the death of the first Marquis of Comillas; located just on the corner of La Rambla with Portaferrissa street, dedicated to the sale of meat. Make small modifications and interior restoration,

always respecting the provisions of Josepa Sarriera. In 1934 the Palace suffered a significant reform overall with the reform of the urban road For one side open the porch floor, leaving the front open to facilitate the passage to the many pedestrians who already then travelers on La Rambla. The same owner of the trade that made corner was authorized to build stores in the garden; therefore, the garden disappeared.

The years were to come, would be quite chaotic for the palace, after the civil war began a confused period where the Palace suffered two major fire which lost many paintings; despite the loss of some inner works representative of Palau resist the basics perfectly and are not damaged.

Already in 1982, the Department of Culture of the Generalitat of Catalonia, is the new owner of Palau, the period extends since today. The Government Palace restores those aspects that are required. This adaptation to the current needs of the Palace was commissioned to the architect Francesc Mitjans. Cleaning, restoration and consolidation of the Viguetà decorative paintings inside the palace, is responsible for the team led by Josep M. Xarrié. (**palau moja, Santiago Alcolea pàg.154**)

II. BORN AS THE PALAU MOJA?

Until the early eighteenth century the Rambla was a torrent, which served as a natural boundary wall of Barcelona. City but grew thanks mainly to be a great trade by his geographical location. For this reason, the walls begin to bother and even before the war of succession began to spread the first permits to build in the space occupied by the walls.

The basics of Palau Moja in the house attached to the walls of the city that Pere Cartellà was built in 1702. This had already obtained authorization to open windows on La Rambla through one of the two towers Portaferrissa.

The Cartellà family were a wealthy family of origin Girona with trophies. The family wanted to refurbish the family home because the house still had parts of wall. His first project is 1763, but this goes ahead, despite the insistence of the public authorities of the family. It was not until 1774 that the herb, Maria Luisa Cartellà ordered demolished the family home including the part corresponding to the wall. It is in this year when you start to build the present palace. Palau Moja name is given because this was the title of Marquis of his lord husband, quarterback Josep de Copons Oms Desbosch Sanvicens Sarriera i de Rocabertí.

To raise the Palace will participate are thousands of masons and laborers skilled and the best specialists in each construction field, art and sculpture. For example the grind Sebastian Prats, who brings the stone, the master blacksmith Josep Pomés, the master locksmith John Bardi, carpenters Joan Soler (father and son), sculptor Salvador Gurri and glazier Francesc Saladriga.

Of all the specialists, artists, etc. esculturistes who participated in would make special mention of one in particular; his name is Francesc Pla, painter and sculptor born in Vic. He is responsible for the interior decoration of the many rooms of the palace, among them one of the most famous palace for her beauty, brightness and so is the central piece of the main floor of the Palace; “Saló del Viguetà”. And so, Viguetà, as he knew Francesc Pla "The Viguetà" as if there are any other.

Many of the paintings in the Palace we could not be precise meanings of his illustrations and the exact date of its creation. Only knowledge is that they are scenes from the life of the family Cartellà according Orios Pi de Cabanyes explains in his book **(Cases Senyorials de Catalunya, 1990)**

III. CONSTRUCTION OF PALAU MOJA

The Palace was commissioned by Marques de Moja to the architect Josep Mas Dordal, considered an architect of transit between Baroque and Neoclassicism. Barcelonian to coming from a family of renowned builders.

In 1774 began the building. in 1778 was built the facades of La Rambla and the garden. However, the works were not completed until after twelve years. The front garden was decorated by Francesc Pla "The viguetà" in 1785; Today is the worst preserved facade. as the site where the garden were built buildings for trade in the mid-twentieth century, is for this reason that much of this facade is not visible from the street

and even less can have a good outlook from inside the courtyard that faces the dividing wall that separates the palace with the adjoining building.

The facade of La Rambla, was decorated by Josep Flaugier, has the early nineteenth century. The building is solved with a neoclassical style, where facades are resolved with simple lines and interior spaces more detailed. The facade of La Rambla suffered a considerable change in parallel with the disappearance of the garden inside the first front amended. It was in 1934 during a regularization of La Rambla alignments; opened the way ground floor.

Many are the jobs that were to perform for the construction of the Palace. Thanks to the Archive of Notarial Protocols of Barcelona that still conserves interesting facts about the Palace. For example, thanks to this archive we know that Maria Luisa Copons i Cartellà, marquise of Cartellà and Moja, was bought by the quantity of 4,100 pounds at the beginning of 1775 houses with a courtyard located on Portaferrixa street that were adjacent to those already had this lady. We have information, for example the salaries of each of the Masters' salaries each guild of building who participated in the construction of the Palace, for example, certainty is a salary of 425 pounds in three salaries for master builder Barcelona Pau Mas demolition work by 1244 staffs to 26 cubic feet in the sector of the old wall of Barcelona in the la Rambla which belonged to the house of the Cartellà; Pau Mas was the brother of the author of the barcelona's citizen architect of the palace Josep Mas , which also have his salary, which was two hundred pounds a year during the years 1776 to 1786 inclusive in other words, and also have documents this fact, the architect received a total of two thousand two hundred pounds for the whole of Barcelona all the work. Also mention the salary he received the artist Francesc Pla "the Viguetà" for his paintings; We know that paints the main hall received 730 Barcelonian pounds for painting compositions made in panels of the facades of the street Portaferrixa and Las Ramblas, received 675 and which were the gardens and the Appendices Palace, 475 pounds; in total for all jobs in Palau received 1880 pounds, an amount that makes us have an idea of the prestige he had as a painter, because when compared with the salary he received the architect himself (which were 2200 Barcelonian pounds), we see that wages are similar.

We extend over this issue, but all the costs of all trades used to Palau can consult the file amended at the beginning, you can know the costs for example of John Bardi master locksmith, Baltasar Duran master of the copper Sebastian Prats, master to grind; definitely interesting information.

IV. The architect Josep Mas Dordal

Josep Mas Dordal was born in 1724 in Barcelona, in the middle of a family with a long tradition of master builders Barcelona's family. Quickly has no problems to join the Confraria de Mestres de Cases i Molers. Although born in the heart of baroque has no problems going to evolve over the course of his work to acquire a style neoclassicist already emerging at the end of the eighteenth century. It is considered one of the most prestigious architects of the time and one of the most influential.

Quickly, when he was still young, replaced in 1750 to Josep Arnaudies in the master and the water sources of the city and later in 1766 he replaced Oleguer Juli as master builder of the City. The latter was a very prestigious , particularly in the case of a city with so many master builders was Barcelona.

Both styles Josep Mas Dordal uses during his works are Baroque and neoclassicist.

Baroque style

Baroque, besides a artistic period, was a cultural movement which spread literature, sculpture, painting, architecture and the performing arts from 1600 to 1700, approximately. The spectacular Baroque art remembered the great opera of the moment. For a time, the term Baroque was used to describe something artificially complex and flamboyant, and it was not until the nineteenth century when it began to be used to name the art and architecture of the seventeenth century with which they create some of the buildings, sculptures and paintings largest and most dramatic in the history of art.

The Baroque period is between Renaissance and Neoclassical periods. It was very fashionable in absolutist monarchies, as remarked authority, richness and lifestyle. The style also called absolutism was used by the Catholic Church to show their power against the many revolutionary cultural movements that produced a

new science and new forms of religion, such as the Protestant Reformation, so where was develop more in Italy, France, Austria, southern Germany and central Europe. The main topic was religion and style, very theatrical, bombastic and affectadament tended to be dramatic.

The baroque style emerged in the early eighteenth century, after the Council of Trent (1545-1563) in Italy. From there it spread to most of Europe. It was a move that boosted an artistic style that is directed not only to the elite, but also the people illiterate. During the eighteenth and nineteenth centuries, the term baroque was a pejorative sense, synonymous overloaded, excessive and irrational until it was later appreciated at the end of the nineteenth century by Jacob Burckhardt and then by Benedetto Croce and Eugeni d'Ors.

neoclassical style

Neoclassicism is an artistic style inspired by classical art (Greco-Roman) and developed during the eighteenth and early nineteenth centuries, as a reaction to the excesses of Baroque and Rococo. Adopting an artistic language clear and tidy. In France, the associated values of ancient Rome with the Enlightenment based on reason.

The neoclassical architecture rejects rococo ornamentation inspired by the arts and Greek, Etruscan, Roman and even Egyptian. Gradually disappears religious architecture and public buildings are built for civil purposes: libraries, museums, arcades, etc. Napoleon with a propagandistic spirit, emulates the Roman architecture (Arc de Triomphe in Paris). German territories also neoclassical architectural triumphs. In England, however, the Renaissance classicism had not forgotten during the eighteenth century and exported to the American colonies.

The neoclassical architects know that a new social order demands a new order in the city, and all projects are part of a redevelopment plan. The new city will be like the ancient monuments; but the architect must also worry about the social and functional. Churches are built as a classical temples, but also schools, hospitals, markets, customs, ports, streets, squares. Sculptors and painters working for the city statues, ornaments, large historical representations that serve as an example to citizens.

We must distinguish two lines: an architecture that actually remains Baroque, with its postulates of exaltation of power and authority, but that voluntary desire contrast to the Rococo undressing of its elements and tends a simplicity nearly Roman (Paris Pantheon of Soufflot, the Berlin Opera of Knobeldorf, the Puerta de Alcala and the Ministerio de Hacienda de Sabatini in Madrid), and another architecture, functional and essentially naked, loaded sometimes symbolic intent that is the real architecture of the reason that so worried the revolutionaries to put at the service of a new society.

The ideal of baroque virtuous technique happens to neoclassical ideal of rigorous technique. The true artist is the technique of projecting: all art is neoclassical rigorously screened. The realization of the project is the translation through operational instruments that are not exclusive to the artist, but part of the culture and way of life of society. This process eliminates technical and practical adaptation to force individual touch.

REPRESENTATIVE WORKS OF JOSEP MAS DORDAL

Josep Mas Dordal we can distinguish two types of works; those of a religious nature and those of a military nature; consequently, our building is a rarity in his extensive work.

Església de la Mercè

The ecclesiastical architect of the church of La Mercè, will be his first great work and shows details which are the styles that marked the architect. In front of this church can be seen in columns with Ionic capitals ending reminiscent of Michelangelo models applied in some works in Rome.

The interior of this church has undergone many changes and we have to look at the front to guess the style of the architect. The rose window in the facade is solved with a large oval opening horizontally.

The bell tower is the element that stands vertically, has no particular relevance in the set, as it is stiff in the overall composition of the façade.

Church of St. Vincent de Sarria

This church was started in 1782 after being demolished an old Gothic church very small. The church was blessed in 1789 long before its conclusion in 1807 was almost completed but the circumstances of the time, especially with the French war, forced to work paralyzed to finish it in 1828.

Inside the church, the architect adopts the same solutions that apply to the Church of Merced. No one knows for sure if it was the little space there was inside the church or were economic reasons, but to appreciate the proportions tighter than usual; Santiago Alcolea in his book reveals that another reason could be a new criterion of sobriety pre-neoclassical style. The author argues further when it accurately describes the façade of the building, "if you look at the proportions that have determined the basic lines of the composition of the interior, we realize some return schemes harmonic balance in which a module is the square that governs the distribution of the basic elements of the plant or elevations, as well as appreciate the almost only use of straight lines, circles or semicircles in isolated components, fleeing diversity volumes and geometric concepts Baroque and in particular the oval, as used by the same architect Mas La Mercè. (palau moja, santiagoalcolea pàg.34 línies 30-37).

Civil works. The development Almacelles

One of the most important works was the architect who was commissioned urbanized Almacelles, Segrià. This work was commissioned by a citizen of Barcelona Melchior Mates Guard and member of the Board of Trade; he received the award of these lands, and was forced to repopulate Almacellas within a maximum of six years. The development Almacelles was a major project which was composed of forty houses, a church that would be the center and the home of the man who was at once the Town Hall. It also built a hotel, a bakery, a butcher and a well for water supply. Obviously the house of the Lord and the church was where the architect wanted to leave their mark, because the houses did not have many distinguishing features popular comment, just help us to see what was the concept that it was a popular house then basically every house had its own agencies to develop agriculture, as well as a pen and a garden of their own.

Extension of the Episcopal Palace Barcelona

This extension of the episcopal palace was begun in Barcelona on July 16, 1782, the result was that the palace was finally able to open a New Square facade at the height of the building that represented category. On this front, the architect tells us similar elements on the façade of the palace was built parallel to Moja well. The balconies of proportionality and harmony of the whole front of two palaces are very similar. The architect show with this expansion a capacity utilization of large spaces and proposed solutions with the limitations with which it was. Also the resolution of interior spaces have great resemblance Moja Palace.

The project with its planimetry, preserved in the Diocesan Archive of Barcelona has four floors, the building has direct access to the Plaza Nueva and the lower floor we find the great courtyard of the ruling center building, the upper floors of the emerging central and are perfectly glued, visualization of the building gives a sense of solidity in the eyes of the audience both in the formal and constructive. Her measurements are 28 meters wide by 17 meters deep, with a height of 19 meters.

Bibliografia

AJUNTAMENT DE BARCELONA (1994) *Catàleg del Patrimoni Arquitectònic Històric-Artístic de la ciutat de Barcelona*, Àrea d'Urbanisme i Obres Públiques, Servei de Protecció de Patrimoni Monumental, Barcelona

ALBERCH, RAMON (1944) *Casas señoriales de Barcelona*, Librería Dalmau, Barcelona

ALCOLEA, SANTIAGO (1987) *El Palau Moja*, Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya, Barcelona

HERNÁNDEZ-CROS (1989) *Arquitectura de Barcelona*, Demarcació de Barcelona del Col·legi d'Arquitectes de Catalunya, Barcelona

PI DE CABANYES, ORIOL (1990) *Cases senyorials de Catalunya*, Barcelona

SUBIRANA REBULL (2008) *Pedralbes. Revista d'Història Moderna*, Vol. 28 I, pàg 503 – 550, Departament d'Història Moderna de l'Universitat de Barcelona, Barcelona